

Lietuviai Amerikoje.

WILKES BARRE, PA.

"Oi eisime broliai, į tolimą kraštą", pasakė senai gerb. dainius Vaičaitis. Ir ištikro, mes čia atėjome į šį tolimą kraštą, kur laisviau atsikvėpė tik ir teprivalom bei galim, kaip toliau tas pats dainius sako, "jieškoti tos gudrybės", kurią įgavę parsivežtume jeb savo "vargstantiems broliams galėtum paduoti," bei juosius vaduoti. Ir ištikro, dar prieš daugel metų tas nemirtinas dainos sunus užbrižė mums svarbų uždavinį: eiti į svetimą šalį gudrybės jieskotų, jeb paskui ją parsivežus, galėtume savo brolius ir tai dar vargstančius brolius, brolius, kurie negali, kuriems uždrausta, bei kurių gyvenimo aplinkybės neleidžia, tąja gudrybe vaduoti.

Zinoma, čia rasi ir nėra tai pamatinė bei realinė Jaunimo Sąjungos ideja, bet vis-gi tai ideja netoli to ir rasi nevisų, bet dalies, širdies ideja yra. O ją yra tu, kurie vis-gi ankščiau ar vėliau žada grįžti į tą numylėtą dainiaus tėvynę, kurioje, anot Maironies, galėtų "užtraukti naują dainą", kurią jaunimas, Jaunoji Lietuva tesuprasūt, ir kurie netokias dainas ir netokias "dumas dumotų." Dumas tėviančias naują, Renasanos (atgimimo) Ruma! Nors, rasi per ilgai musų čia toj tolimoj šalyje snausta ir per ilgai nesuprasutė nemirtini minimo dainiaus šventi žodžiai, kuriuos jis del musų jaunuolių užrašė, kaip antrašą kelionės, bet, anot Žemaitės, "geriaus vėliaus, negu niekad!"

Ar jau nuobodauji miels skaitytojau? Štai, persistatyk sau mažą, prastą privatinį kambarėlį, kuriame daugiau knygų su laikraščiais, negu Lietuvos rinkoj "kupčių" ir aštuonis (kas padaro jį pilnutėliu) jaunus, pilnus energijos ir dvasios pakilumo, lietuvius. "Kas man iš to privatinio, sakysi skaitytojau, kambarėlio, kuriame susirinkę gal buti draugai? Parodyk bei nupiesk man svetainę!" Tai niekis. Bet paklausyk, ką jie kalba! Ko čia jie suėję? Ugi jie tveria "Lietuvių Jaunimo Sąjungos" kuopą! Taip jie tveria kuopą!

Bet, gana jau vaizdų ir "pasakų"!

Kalbėsime realiai. Taigi. Lapkričio 28 d., ty. praeitą sekmdienio popietį, mums keliems (8—9 ypatoms) draugams suėjus J. Acaus privatinį kambarėlį, ir, gana nuosėkliai visas pamatinės ir praktiškas Sąjungos idėjas bei principus išaiškinius, tapo sutverta, arba, geriau tariant, užmegsta minimos kuopos ryšiai. Tuom tarpu, kuopon prisirašė 8 nauji nariai — jaunuoliai. Kuopos laikinan komitetan įėjo sekančios ypatos: p. A. Belskis pirmsėdis; p. K. Demikis sekretorius. Ateinantį sekmdienį, kolai finansai sustiprės, bus vėl laikomas tam pačiam kambarėlyj susirinkimas. Tiktai šis jau bus mėnesinis.

Taigi, pradžia jau yra. Dabar tiktai į darbą, broliai — jaunuoliai! Valio Wilkes Barriečiai! Anot P. Vaičaičio, "tik į darbą praktikuota, netaupykim pajėgų!" Atminkite, kad Wyomingo klonis tai lopšys ir gimtavietė beveik visų progresyvių lietuvuose tebesančių organizacijų! Atminkite, kad šis klonis būtų vertas Lietuvių Jaunimo Sąjungos istorijos lapų. Kad tos pajėgos sutauptos, atneštų gerų vaisių, tad nesigailėkite diegų-darbu! Jurgis.

SIOUX CITY, IOWA.

Pastaruojų laikų čia tarp girtos lietuvų dažnai prasidėjo girdėtis muštynės. Dvi—tris savaitės atgal vienas vaikinai likosi

labai biauriai sumuštas, taip kad net, sakoma, ranka ir koja sulaužytos. Vaikinas ir dabar guli ligoninėj ir nežinia ar pasveiks. O antras vėl gulėjo ligoninėj su sudaužyta galva, ir keletas buvo su juodais akiniais, kurie turėjo šaltojoj patupėti ir užsimokėti po 10—15 dolarių baumės.

Štai lapkričio 27 d. tapo mirtinai užmuštas Adomas Katinas. Užmuštystėj dalyvavo šios ypatos: K. Mazuras, Jonas Serdukėnis (Orumskey), Ch. Pitkunas ir T. Tuskenis, kurie dabar sėdi kalėjime. K. Mazuras, sakoma, randamas nekaltu. Velionies galva buvo baisiai geležimis sudaužyta; penkias valandas pagyvenęs ir pasimirė. Ir kiti keturi velionio draugai su suskaldytomis galvomis, bet labai pavojingai. Muštynių priežastis, ty ir kitų, visuomet "besilinksminant" su pagalba svaičgalų. Velionis paėjo iš Anykščių apeliokės, 34 metų amžiaus, buvo vedęs. Moteris ir vaikai liko Lietuvoje.

Dar prie progos paminėsiu, kad čia tarpu lietuvų girtuoklystė labai giliai savo negeistinas šaknis įleidus, o ypač tarpu jaunuolių. Užtat dažnai ištinka ir "susirėmimai" su "priešais". Ir gaila tokių jaunuolių, kurie nieko kito geresnio nemato susiramimui ir pasilinksminimui be gėrimo. Tik ačiū dievams, kad nuo sausio 1 d. 1916 metų užsidarys visos smuklės ir įstaiigos svaigalus dirbančios, nes yra nubalsuota, kad su senais metais užsidarytų visos įstaiigos, kurios svaigalus išdirbinėjo ir pardavinėjo Iowa valstybėj. Tat gal ir čia, nebeturėdami "mylimųjų skystimėlių", pradėsime kuo nors prakildnesniu užsiminti, kas mums ir visuomenei nešėtų naudą. Bet, deja, kad tik neprirodytų slapty "smuklių", nes tuomet liktume ant vietos.

Tai tokios žinios pas mus.

Purėno Ziedas.

MANCHESTER, N. H.

Lapkričio 25 d. atsibuvo ferai ir balius naudai nukentėjusių nuo karės lietuvų, parengtas vietinių draugijų ir kuopų sąjungos. Viskas nusisekė kuograzžiausia, pelno liko su viršum \$200. Garbė ir padėka pripuola Mikui Rastenii, kuris labiausiai pasidarbavo tarp svetimtaučių, rinkdamas apgarsinimus del progamo ir aukas (dovanas) ferams. M. Rastenio triusu tilpo ir žinėlė vietiniam anglų laikraštyje, kuri daugumą užgandėdino, nors lietuviškos pavardės buvo iškraipytos. Taipogi atsidėję darbuos: J. Vizinis, D. Tapaaruckas, J. Masavičius, A. Zubkus, J. Sviatikas, P. Andiejunas ir kiti. Bet buvo ri tokių ypatų, kurios trukdė tokį garbingą darbą, visokiais žodžiais išvadindami besidarbuojančius. Labiausiai atsižymėjo Zalanskių grįčioje (stuboje), kur pardavėjai tikiety tokių žodžių išgirdo, kad negalima čia atkurtoti.

Taipogi nekurię tautiški biznieriėliai nenori iki šiolei atmkėti už apgarsinimus.

Liet. Jaun. Ratelis pradeda mokytis pastatymui scenoje du veikalu: "Ant bedugnės krašto" ir "Nenorėjai valgyti duonos, griaužk plutą". Ratelis narių turi 50, bet veikimo dar neparodė, o jau antri metai kaip gyvuoja. Čia buvo rinktos aukos del Nashuos streikiery, bet, kaip girdėjau, dar nepasiūstos streikiėriams, kurie jų, be abejonės, laukia.

Jau antri metai kaip pradėjo tvertis kooperacija įsteigimui valgomų daiktų krautuvės, bet dabar tas darbas visai užmigo. Pinigų turi apie porą šimtų, bet apie krautuvės atidengimą nemano ir susirinkimų nėlaiko.

Gyvavo čia apie porą metų LSS. 171 kp., kurios nariai buvo parengę du teatro vakarus, bet keliems draugams veikėjams išvažiavus kuopa pakriko. Negeistini nariai pradėjo visai girtuokliauti.

Manchesterio lietuviai atsižymi savo girtuokliavimu, užvis labiausia ant Manchester gatvės. Kai eina namo po 10 val. naktį, ypač subatoms, pro policijos stotį, tai jau visi žino, kad lietuviai: šukauja kaip kas išmano. Iš policijos namų pro visus langus žiuri, lyg į girtuoklių parodą ir sako, kad tai lietuviai. Net baisu ir gėda susitikti, bet-gi sportiška išrodo: vienas baltom kepinėm, kitas augštu skribliu, trečias su akiniais, ketvirtas naujos mados ploščiu apsilvikęs. Kiti turi ir laikraščių — kaip "Drauga", taip ir "Kovą", o nekurie dar ir angliški, bet atbulai išidėję. Taip musų broliai praleidžia savo brangų laiką.

Moterėlės irgi atsižymi savo neramumu. Keletas iš jų taip susikibo į plaukus, kad neprotaujantieji ir dabar dar kalba apie tokius nesvarbius dalykus (ypač apie panašius dalykus duog kalbama blaivininkų krautuvėlėj, su jų pirmsėdžiu I. G. priešakyje). Ar jie neturi ko naudingingo veikti, kalbėti?

Čia turim lietuvišką parapiją be kunigo. Einam melstis į katedrą. Lenkų parapijonis sustreikavo prieš savo kunigą ir se naują bažnyčią. Dabar stato naują bažnyčią ir viskas gerai eina. Senas kunigas liko be parapijonų. Lenkai turi pasiėmę lietuvių vargonininką Ig. Guobį, ir dabar daugumas lietuvių eina į tą bažnyčią, kur pirmiau tas pats kunigas išvadino lietuvių pagonimis ir liepė lenkėms netekėti už lietuvių (tą pasakė per pamokslą), vargonininką buvo atstatė ir tt.

Antgalo pasakysiu, kad turime knygų ir visokių rušių laikraščių pareina, bet žmonės visai mažai naudojami ir nenoriai griebiasi prie apšvietos.

Aš žinau.

BALTIMORE, MD.

Jau buvau rašęs "Ateityj" apie tai, kad Teatrališka kuopelė rengiasi statyti anglams istorišką veikalą "Rutvilė" ir kad miestas žadėjo duoti svetainę ir visas reikalingas drapanas veltui, bet tas nežinia delei tokių priežasčių nevyko. Tat dabar p. V. Vencius su savo žmona sumanė išnauju tą darbą pradėti vykdyti.

Lapkričio 29 d. laikytame susirinkime konferencijos šelpimui nukentėjusių nuo karės buvo atėję p. Vencius su savo žmona ir prašė, kad konferencija apsiimty surengti tą vakarą, o visos išlaidos bus padengtos iš miesto iždo, gi pelnas to vakaro bus atiduotas į konferencijos iždą, atimant dalį pelno nupiešimui viedno liet. didžiojo kunigaikščio paveikslo, kuris bus patalpintas viedno kokioj miesto įstaiigoj. Žinoma, konferencija tokį sumanymą priėmė ir nutarė užprašyti Teatrališką kuopelę. Toliau poni Venciuvienei pranešė, kad ji kaip jau buvo pasižadėjusi veikti tarpe anglų sušelpimui nukentėjusių nuo karės, tai jau buvo tą darbą pradėjusi ir viena turtinga poni buvo prižadėjusi paimti didelį teatrą ir parkviesti kokią ten garsią dainininkę, o to vakaro pelną paaukauti sušelpimui nukentėjusių nuo karės Lietuvių. Bet antrą sykį ponai Venciuvienei atsilankius pas tą poniją, ji jau atsisakė nuo savo prižado, sakydama, kad pas ją buvo koks ten jaunas vaikinai lietuvis ir pasakęs, kad lietuviai turi surinkę \$25.000 ir nežino, kur juos pasiųsti. Ta poni pasakius p. Venciuvienei, kad jeigu jus turit tiek surinkę ir nežinot, kam juos pinigūs pasiųsti, tat kam jums reikia daugiau.

Jeigu tas yra teisybė, tai reikia apgailestauti, kad tarpe mu-

sų atsiranda tokių žmonių, kurie yra verti didžiausio papeikimo, nes jie kenkia tokiams prakildniam labdarystės darbiui, koku yra badaujančių šelpimas.

Toliau ferų rengimo komisija pranešė, kad laike ferų uždirbta 87 dol. 48 c. ir likosi nutarta siųsti į Lietuvą 1.000 rb., kurie bus padalinti tarpe trijų draugijų, buten — "Draugijos nukentėjusių del karo gyventojams agronomijos ir teisių pagalbai teikti" ir "Draugijos Prūsų lietuviams belaisviams šelpti". Iš to aišku, kad baltimoriečiai (ne klerikalai) pažangieji tautininkai yra tikrai bepartivystiki, nes jie šelpia visas tris draugijas lygiomis dalimis.

Lapkričio 27 d. išliko streikas Straus Bros. ir Co., kuris tęsėsi iki gruodžio 2 d. Streike dalyvavo industrialistai ir amalgameitai. Industrialistams pareikalavus, kad amalgameitų lyderiai nesikištų į streiko vadovavimą, žinoma, jiems tas nelabai patiko, bet didžiumos verčiami turėjo nuo to atsisakyti ir streiką vedė patįs darbininkai. Streikų komitetas susidėjo ir 30 ypatų — po 15 iš abiejų pusių. Streiko priežastis uvo pavarymas 3 darbininkų — dviejų siuvėjų ir mašinisto, kuris atsisakė taisyti mašinas priimtiems skebams. Ir po 6 dienų streikas liko pilnai darbininkų laimėtas. Darbdaviai netik kad sugrąžino pavarytus darbininkus, bet pakėlė mokesť ant 10 nuosimėčių. Šitas streikas, galima sakyti, yra pirmutinis tos rusies streikų, nes jame dalyvavo netik rubsiuviai su pavarytu mašinistu, bet ir visi negrai, kurie toj dirbtuvėj dirba. Bet kirpikai, kurie priguli prie U. G. W. of A., skebavo ir nenorėjo prie streiko prisidėti; tat nei neįstaba, nes ta unija visuomet atsižymi savo skebavimu.

P. J.—as.

NORWOOD, MASS.

Streikas. Juozapiniai skebauja. Odų dirbtuvėj čia susreikavo odų pešimo ir džiovinimo vilnų skyrių darbininkai. Tuose skyriuose dirbo apie 30 žmonių. Iš ty apie 20 susreikavo, o kiti pasiliko skebauti. Skebauja veik visi lietuviai, Kemėsio juozapiniai "darbininkų" draugijos agitatoriai.

Streikas kilo pereito panedėlio rytą. Darbininkai suėjo darban, sustojo ir pareikalavo iš boso, kad ateitų perdėtinis. Jam atėjus, darb. pareikalavo 15 nuos. daugiau algos (jie gaudavo \$10, \$11—ir \$12 į sav.). Bet \$12 tai jau buvo didžiausia alga. Su šeimyna iš tokios algos sunku pragyventi. Bet perdėtinis atsakė, kad daugiau neduos ir perpykęs ėmė darbininkus stumdyt. Susipratę lietuviai, finai, lenkai ir rusinai užprotestavo prieš tai ir apskelbė streiką.

Geistina butų, kad ir šv. Juozapo draugijos agitatoriai prisidėty prie streikuojančių darbininkų, nes skebaudami jie daro netik gėdą savo neva darbininkiška draugijai ir lietuvių tautai, bet ir kenkia susreikavusiems laimėti keletą centų daugiau algos.

Susipratęs Katalikas.

Lietuviai kitur.

IŠ LONDONO.

Pastaram laike siuvėjų (kriaučių) darbai žymiai sumažėjo, o labiau tą atjaucia menkesnės dirbtuvės. Menkutes kriaučių dirbtuves daugumas lietuvių turi užsidėję, bet dar bus daugiausia gauna iš žydėlių. Taip-pat lietuviai turi ir kitokias įvairias dirbtuvėles įsteigę. Kareiviški drabužiai dirbami daugiausia, galima sakyti, tik

verauzėse, pertat menkutėms dirbtuvėlėms truksta darbo. Bet kriaučių darbai, tikimasi, neužilgo pasigerins. Šiaip kiti įvairūs darbai, galima sakyti, eina neblogai, ir galima daugiau uždirbti karės laike, ne kaip pirmiau. Nors ir viskas brangiau kainuoja, tačiau Anglijoj dar vargo su pragyvenimu nėra. Kaslink karės, tai daugumas žmonių visai priplepa, butų ir nebutų daiktų pripasakoja.

Nesenai čia dar vienas lietuvis, p. Užupis įsteigė duonos keptuvę. Dabar jau turim dvi lietuviškas duonos keptuves. Užupio duonos keptuvė randasi Silvertowne, Londono priemiesty.

Galijotas.

IŠ LONDONO.

Šiaip laikais apšvietimas tarpe Londono lietuvių yra žymus, įvairių laikraščių pareina apie kokių 300 egz. "Išėvių Daugas" Su "Ežiu" daugiausia čia išsiplatinę. Tik vieno "Išėvių Draugo" parduodama atskirais NN. apie 100 egz., "Ežio" apie 30 egz. "Rankpelnio", kaip girdėjau, Londonan pareina apie 40 egz. Daugiausia "Rankpelni" platina socialistų kuopa, gyvenanti West Croydone. Pirmiau buvo pardavinėjama ir "Lietuvos žinios" su "Lietuvos Ukininku". Pareina dar ir šiaip kitokių laikraščių. Iš musiškių daug randasi tokių, kurie pirmiejiems prielankūs, tačiau nuo socialistų pertosi. Dabar P. V. Kapsukas (buvęs "Rankpelnio" redaktorium) apsigyveno ant nekuro laiko Londone ir mėgina tvirti socialistų kuopas, ir kitokias tam panašias darugijas. Tačiau kaip nesiseka, taip nesiseka.

Tarpe musiškių randasi rimtų vyrų, suprantančių tautiškus reikalus ir politiką. Tik nėra kam sužadint prie darbo, mat klebonas visko negal aprėpt. O šiaip pas mus inteligentų, galima sakyti, kaip ir nėra. Daktaras N. A. Martišius (lietuvis) gyvena ten kur Londono šiaurių krašte, tarpe lietuvių jis nei akių nerodo, o galėtų daug visoko saviesiems suteikti. Tai suvis nelietuviškai. Taip lietuviai savo daktaro lietuviu kaip ir neturi. Su visokiais reikalais priversti kreiptis pas svetimtaučius daktarus.

Lapkričio 18 d. buvo rusų diena, pardavinėjo ant gatvių rusiškius ženklelius po 1 peną. Surinktos aukos bus skiriamos rusams sužeistiems kareiviams ir t.t. Kaikurie anglai ėmė net po kelis ženklelius.

Galijotas.

A. Bartaševičius.

Laiškai iš Paryžiaus.

Gyvenimas važiuoja, lyg žydo ratai. Tik pasiklausyk, o tai tik ir girdėsi, kad vokiečiai baigia griuti, o sąjungininkams (talkininkams) net blynais iš dangaus lyja. Kaip ten nebutų, sykį reikės mirti visiems... Taip-pat ir čia... vieni turi griuti, nieko nepešę... Tokie tie pasaulio įstatymai, kuriuos mes turime sekti ir mokyties...

Dabar ką tik atsibuvo sutartinės anglų su francuzais, kuriose dalyvavo generolai, ministėriai ir respublikos prezidentas. Bet ką jie ten susitarė, apie ką kalbėjo?... Dievas tėvas nežino. O kas keisčiau, kad nei rusai, nei italai nedalyvavo... Tik ant tolesnio ir greito laiko žada kviesiti pilną sąjungininkų sutartinę. Pažiūrėsime, gal ką ir pasakys?...

II.

Balkanuose karė eina smarkiis žingsniais pirmyn. Dar keletą dienų, ir visa Serbija bus vokiečių rankose. O sąjungininkai, tokiais jie tur but ir pasiliks... Nors Salonike ir išsodino suvo kariuomenės, bet veiksmas visai silpnas, ir net abejojama...

Taip, kad greikai paskutiniuose dienose pradėjo rodytis ant tarptautiškos dirvos, ir visai atsisakė pagelbėti sąjungininkams, o net viduriniuose geismuose rodo susibičiuliavimą su Vokietija. Žinoma, už tai jiems sąjungininkai gali gerai apdaužyti pakaušius nuo milžiniškų laivų. Tik tuo pačiu sykiu turi ir išsžadėti savo kariuomenės, kuri yra suėjus į Serbiją, ir jiems greikai gali labai lengvai užstoti kelią į Salonikus.

Šiaip ar kitaip, viena pusė turi gerai pakaušius pasikrapstyti.

Francuzų ir rusų eilėse, galima pasakyti, kad nieko naujo nenutinka, jeigu neskaityti krankimo varnų, ir blioivimo apuokų, naktinių paukščių. Šaltis eina kas diena didyn, ir apkasuose neblogai snausti...

Laiškai į Redakciją.

I.

Del Prūsų lietuvių

Vienas lietuvis iš Prūsų mums rašo:

Iš "Ateities" aš matau, kad Amerikos lietuviai tikrai daug susirupinę del Prūsų lietuvių, taipgi "Dabarties" pozicijos. Labai ačiū "Ateičiai", kad ji stengiasi apginti Prūsų lietuvius nuo užmetimų ir priekaištų, kurie padaromi del nepažinimo dalykų stovio. Kas lytisi "Dabarties", tai aš noriu tik tiek pabriežti, kad kiek man žinoma, nei vienas Prūsų lietuvis neturi įtekmes nei į "Dabarties" turinį, nei į jos pakraipą, nors jie (Prūsų lietuviai) ir stovi Vokietijos pusėj. Atsakomu už visą turinį tenai gana aiškiai pažymėta: Dr. Steputaitis. Kam gi tat kritikuoti ir t.t. visus Prūsų lietuvius? Prūsų lietuviai, bent tie, apie kuriuos galima kalbėti, yra tokie pat patriotai, kaip ir Amerikos lietuviai. Apie atskirus klausimus galima juk buti įvairių nuomonių, vienok delei to nereikia taip greitai užsigauti."

II.

Cambridge, Mass.

Musų korespondentas, rašęs "Ateities" Nr. 62, atsakydamas rašo:

"Ateities" Nr. 66 p. J. K. sako, jog ju koncertas buvęs lapkričio 20 d. esąs nusisekęs, aktoriai mokėjo savo roles iš atminties ir suflierius buvęs nereikalingas. Toks pasakymas reikią viešą užsigynimą, nes prie durų ne tik buvo girdėti suflierio balsas, bet ir jis pats buvo matyti.

Toliau sako, jog pirminikas to vakaro negalėjęs pagarsinti "Jaunuomenės" choro rengiama vakarėlio todėl, kad jam paprašius kad paduotų ant rašto tą savo apgarsinimą, jie nepadarė. Čia neteisybė, nes visai to nebuvo reikalauta, ir buvo prižadėta pagarsinti, bet visgi nepagarsinta. p. J. K. sako, jog aš viską apvertęs augštyt kojom, pasakydamas, jog V. Aniesta laike prakalbų, kur buvo išdalinti T. M. D. plakatai, liepė publikai susidėti tuos plakatus į kišenių, o išėjus lauk išmesti. Ji-sai teisina sakydamas, jog Aniesta buvo paprašytas svetainės prižiūrėtojo, kad neleisti jokių plakatų ant grindų mesti. Gražiai pateisinta, bet reikia atminti, jog ten buvo dalinami plakatai ir P. Bartkevičiaus ir pačių socialistų, bet kodėl tik vieni T. M. D. plakatai buvo prasikalte? Aš kalbėjau su keliais suprantančiais vyrais ir jie taip pat, kaip ir aš, suprato, jog Aniesta tuos plakatus vaikė po svetainę su mieriu, kad kenkus T. M. D., nes ir pirminkas tą vakarą pasakė, kad mes šį vakarą tversim literaturos draugystę, tokią kaip T. M. D., tik ne T. M. D.

Dabar bus aišku.

Jaunimo reikalai.

NUO REDAKCIJOS.

Nuo šio Nr. į "Ateitį" įveda tam tikrą skyrių, paversdamas lietuvių jaunuomenės reikalams. Skyrių leisime kas antrą savaitę ketvergo Nr. Tikimies, kad mūsų skaitytojai, ypač iš jaunuomenės, su prielankumu sutiks šitą skyrių ir savo raštais bei sumanymais prisidės prie jo gyvumo palaikymo del naudos paties jaunimo.

SIS-TAS PRIE JAUNIMO.

Čia gimusiai ir atkeliavusiam jaunimui suvienyti labai tinka Jaunimo Rateliai.

Kad tie rateliai būtų naudingi, jų tvėrėjai turi nusiimti apie jų uždavinius ir tikslą ir būti tvirto budo, veiklus veikėjai. Tveriant ratelius tik savo "tikslui" ir dėl išnaudojimo, kaip kad yra nekuriose vietose Mass. val., — iš tokių ratelių mažai naudos bus.

Dabar čionai (turbut ir visur) užsidedę tvirti Jaunimo ratelius. Surenka naujų gatvių kampų ištvirkusį jaunimą ir mano kad su jais ką nors neveiks (čia kalbama apie Mass. valst.). Pagauna vieną antrą dorą jaunuolį, bet tik nesubrendusį.

Geras tai būtų daiktas dorinti pasileidusį jaunimą. Bet tam dalykui reikia būti dorintojui netik doru, bet aišku, kaip diena, turėti siekį, suprasti jaunimo dvasią, jį, sakytume, pažinti lig kaulo. Ar taip yra su mūsų ratelių tvėrėjais?

Paklauskite jų: "Kokį tikslą turi ratelis? Ką ketinat veikti? Kaip manote laimėti?"

Į šiuos klausimus atsakykite greitai. Pas mus bepartviškas ratelis ir užsiims švietimu savęs ir kitų.

— Bet kaip?

— Ar-gi jau nežinai? Rengsime šokius, gegužynes ir prisidarysime pinigų. Kitas dar pridės, kad rūpinis referatų, prakalbų, diskusijų (ant paskutinios rusišės "švietimosi" tai chiacagiško jaunimo galva "pramušta").

Nors emės dar dešimtį kartų kartotum, kaip tas darbas būtų sutvarkytas, kad iš jo būtų nauda jaunimui ir tiems, kas ateina paklausti tų prakalbų ir t.t. O apie idealus ten kokius nebeužsimink.

Kas iš tokių ratelių nauda? Kas iš tų pinigų nauda, jeigu jie gulės kasoje ir nebus naudojami prakilniams reikalams? Tik pinigai tuomet gražesnis, malonesnis, kuomet jis sunaudojamas tokiam gražiam reikalui. Sako, kad tik tuomet ir pinigai džiaugiasi, ir gražiai nušvinta. Šiaip jie stovį labai rustūs ir begalo kankina jo savininkus.

Šokiai geras budas pasilinksminimui, bet jeigu jie retai atsikartoja. Prie mūsų užsiemimų dažnai ren-

giant jie sugaišintų daug laiko, kurį būtų galima lavinimuisi pašvesti, knygyne gerą knygą perskaityti arba, pagaliaus, susiję pasitarti apie vieną kitą dienos ir mokslo klausimą.

Bet šokiai, ar gegužynės jaunimo rengiami turėtų būti be "rudžio" ar "konjekėlių". Jie jaunimą silpnina, išnaudoja ir puldo doroje.

Bet "rudis" ir kiti "gardumynai" reikalinga tam, kad pinigų padaryti... Bėda mums, kad pinigai užima visų svarbiausią vietą net visuomeniškose įstaigose, jaunimo draugijose... Rodos mums daugiau niekas nerūpi, tik "biznis." O visgi prie to veda tie mūsų ratelių tvėrėjai. Tokių tverikų būtų gera išvengus ir nuo jų atsitraukus. Jie nereikalingi ir jiems tai reiktų aiškiai parodyti. O mūsų rateliams, kaip ir visoms kitoms draugijoms, visų svarbiausiu reikalu turėtų būti kultūrinimas (kultūros kėlimas) lietuvių. Kad greičiausia tai atsiektumė, mes visų pirmaisia turime apvalyti mūsų draugijas nuo jas puldančio įsitikinimo pinigų išganime ir nuo, svaigalų, kurie žmogų gyvuliu paverčia.

Rupinanties švietimu žmonių, mes turime neužmiršti vieno dalyko, tai uždiegti juose diegus žmoniškumo, (humaniškumo). Jeigu mes juos mokysime rūpintis tik "biznio" vedimu ir savo pilvo reikalais (šioji paskutinė "teorija", vadinamoji materializmu, baisesiai prigijus tarpe amerikiečių, net mūsų "socialistų", kurių visas mokymas, tik ir paremtas ant to, kad tavo pilvas tuščias, o kito pilnas) mes negalėsime išauklėti žmoniškumo. Priešingai, juose auklėsime neapykantą, pavydą, nes mes apie tai tik kalbėdami kiekvieną mielą minutėlę, progai pasitaikius, jiems įkalbėsime tai, kas mūsų tiems žmonėms rūpi. (Pav. panašaus auklėjimo gali būti prakalbos mūsų partijų kalbėtojų, jų laikraštija).

Kam jie tą daro?

Aišku, savo partijos "bizniui." Nelengva dabar žmogų įtikrinti ir supažindinti su kokiais nors prakilniais idealais (kad ir socializmu), tai griebsiai paprasto budo, patraukti prie savęs žmogų paėmus už jam skaudamos vietos. Eina tada kad ir tvirčiausias vyras, bet neturįs išsilavinimo ir dalykų gilesnio supratimo. Iš tokių subudavota mūsų kairioji partija.

Dešinėjai rodo anam pasaulyje, danguj, uždarytą idealą, vardu Dievas, kuris ištikimiems žada rojų, o kitus pragaru baudžia, ir visiems žada apmokėti tik po mirties. Tamsunėliams skaudamoji vieta ir ot užtikę tą skaudamąją vietą, prisidengdami krikščionybę,

veda į klerikarų partiją. Tik pastarieji reikia pripažinti, vis-gi išstato gryną idealą, ir jie juo remiasi. Materializmo pas juos tik tuomet, kuomet reikalauja, bet ir tas mažai žadąs ir greičiau vergavimo, nusileidimo, kantrumo griebsiai mokinti, nes už kančias ant žemės dangui atsiimti užmokesnį. Ir taip kalba tuomet laiku, kada pirmieji (socialistai) mokina kovos, žinoma mes girdim tik kovą skelbiant už tai, kad pilvas būtų pilnas. Vienok kova del idealų — prakilnesnis dalykas. Mūsų jaunuomenė tik ir turėtų mokytis, kaip kovoti del idealo, kaip prie jo eiti.

Todel mes sakome, kad pinigas, "biznis" mūsų jaunimo ratelyje neturėtų užimti pirmos vietos. Jiems eikvoti tik tiek darbo ir tiek laiko, kiek būtinai reikalinga jų palaikymui. Pagalios veikdami tik del idealo mes galėsime žmonėse išauklėti žmoniškumą, prie ko jau kreipiama visos žmoniškos judėjimas iš anksčiau. Be žmoniškumo ir laimės nebus ant žemės tol, kol žmogus žmogui bus nedraugas, ir nebus laukiniai (instinktiniai) jausmai išgyventi, o jų vieton žmoniškumo jausmai įgyventi — tol, sakome, negali būti ant žemės rojus. Gerbuvis turi būti suvertas pačių žmonių, o jį gali sutverti žmonės, kurių asmeniškai reikalai neperviršys godume kitų asmeniškų reikalų. To atsiekti galime tik išauklėjant žmoniškumą, nes jis tik tenai yra. Ir gerbuviui (rojui) sutverti reikia labai daug tokių žmonių.

Baigdami suvedame augščia pasakytas mintis: mūsų jaunimo rateliai yra reikalingi tvirti ir per juos galime atsiekti: 1) suvienyti čia gimusį jaunimą su ateinančių iš Lietuvos ir juos paskirti vienam bendram darbui; 2) kad rateliai būtų naudingi, turi turėti jų tvėrėjai aiškų tikslą, jo uždavinius suprasti; 3) kenksmingi jaunimo rateliai, jeigu jie sutverti su noru ką nors išnaudoti (pavyzdžiū jau randasi Mass. valst.) ir be saiko linksminas, rengia gegužines su rudžiu ir vyneliais; 4) rupinanties jaunimą organizuoti reikia turėti omenyje visų svarbiausią uždavinį, tai auklėjimą žmoniškumo; 5) mes tai turime atsiekti vesdami mūsų jaunimą prie idealo ir traukdami jį iš materiališko liugyno, kuriame pražudoma žmoniškumas; 6) mūsų idealas privalo būti visiems aiškus, suprantamas; 7) del jo turi būti kovojama, nes tik kuomet žmogus deda pastangas ir daugiausia juda, veikia, kovoja — tas idealas palieka jau šventu, o geras jo pažinimas žmogų prie jo pririša.

Taigi — jieškoti idealą ir žengti prie jo — mūsų ratelių tvėrėjų pirmas uždavinys.

Biruta ir V. Valentėlis.

P. S. Siek-tiek idealo klausime duoda medžiagos ir jau

nurodo Jonukas "Jaun. Liet." Nr. 7 "Jaunimo Balsų" skyriuje. Kiekvienam jaunuoliui patartina tą straipsnelį perskaityti.

B. ir V. V.

BUKIME LINKS-MESNIAIS.

Jau nekartą mūsų spauda pastebėjo vieną labai nemalonų apsiereiškimą apšviesesnio jaunimo tarpe — tai stoka linksmumo, gyvumo. Merginos net atranda, kad čiagimės mergaitės nenori draugauti su bernaičiais tik delto, kad jie nelinksmi, rustūs, visuomet svajoja tik apie idealus ir t.t.

Ir, išdalies, tiesą turi tie visi prikaišiotojai. Mes nemėgstame žaisti su visais burelyj, pajuokauti, pašokinėti. Nemėgstame su gražiaja lyčia tuščių kalbų turėti, pakoketuoti. Mes tą skaitome negražumu, nepadorumu. Bet mes visuomet esame draugiški, visuomet turime daugybę kalbos apie šiadieninius politikos reikalus, apie idealus užsiminus. Mums anie brangesni už visą, kas neideališka ir su jais nenorime skirtis nei ant vienos valandėlės.

Gali tokį išgirsti pasiteisinimą tie, ką mus apkalta. Vienok mes patįs turime pripažinti, kad tai ne visai normališka gyvename, visuomet budami paskendę mintimis apie idealą, politiką ir išsiskiriam iš kitų tarpo, dažnai pajuokimą užsitraukiame ir t.t. Vienok jei tai laikyti už nieką, tai del pačių visgi nėra gera kitiems linksminantis, patieams sėdėti ir murksoti. Mes esame skaitę ar mokinęsi, kad judėjimas tam tikrame saike yra būtina reikalingas. Tuomi žmogus bent valandėlę protiškai atsilsis, tamsias mintis nuvaiko ir melancholiją prašalina. Antgalo, juk linksmas žmogus visų labiau godojamas.

Mes taip turime gyventi, kad mūsų jaunųjų dienų pasilinksminimo, džiaugsmo, linksmumo vaizdai paliktų senais tapus ir kad jie tuomet sužadintų mūsų senųjų jausmus, kad mes seniai budami atjaustume jaunųjų dienų pergyventas valandas. Mes tuomet taip-pat, nors seni budami, pajustume jaunolio karštį, linksnumą ir dar mokėtume džiaugtis. Mes tuomet butume seniai jaunomis dvasiomis. Bet kad tokie butume, turime jaunystėje palikti jos žymes ir perduoti senatvei. Kitaip, nepergyvenę negalėsime atjausti jaunumo dvasios. Nelaimingi yra tie seniai, kurie ir jaunose dienose tokiais seniais buvo. Jie nežino gyvenimo džiaugsmo. Jiems gyvenimas tai ilgai ilgiausia nuobodžiausia pasaka, sunkiausia grandinė, nes jie ne vieną kartą nenukrėtę sunkiausias mintis, neužmiršo pasaulio, kuris tai ir yra ta sunkiausia grandinė.

Mums reikia pergyventi jaunystę jaunais, o senatvei atėjus linksmučiais seneliais.

Jur. Miškinis.

"Gabijs" ir Vilniaus Seimo sukaktuvės.

Gerb. M. Petrauskas vadovaujama So. Bostono "Gabijs" draugija ištikrųjų pasirodė ne tik rimta dailės ir kultūros įstaiga, bet ir gyvas lietuvių tautos nervas, atsiliepiąs į visus jos skausmus ir džiaugsmus. Štai kad ir Vilniaus Seimo sukaktuvių paminėjimas. Regis, neapsirikime pasakę, kad toksai iškilmingas, laiku atliktas ir puikiai atvaizdintas Vilniaus Seimo sukaktuvių paminėjimas, kokį surengė "Gabijs" draugija, vargu bau kitur kur lietuviuose buvo atliktas.

Gruodžio 4 d., t. y. pirmąją Vilniaus Seimo atidengimo dieną, "Gabijs" surengė didelį koncertą, kuriame dalyvavo visos "Gabijs" choras susidedas iš apie 230 daininkų — vaikų ir suaugusiųjų, taipgi dalyvavo g. M. Petrausko vedamos mus koncertatorijos mokiniai solistai. Koncertas buvo atidarytas paties dirigento M. Petrausko prakalba apie Vilniaus Seimą, kuriame jis pats dalyvavo, o paskui choro sudainuota Lietuvos himnas "Lietuva Tėvyne mūsų". Toliau ėjo Margalio eilų: "Prisiminimas giminės" deklamavimas (išpildė J. Kerdiejus). Vel choras dainuoja: "Per girelę jorą" ir "Motuš motuše". Mažas vaikutis J. Aukštikalnis deklamuoja K. Tatarės: "Senelis ir Smertis". Toliau vėl choras dainuoja "Sėjau rutą". Berniukas V. Skilandis deklamuoja Linkio eilės — "Varlė ir jautis", o mergaitė J. Rakcauskiūtė — P. Armenino "Keleiviai ir šunys". "Su nakkely" ir "Oi tu jieva" vėl dainuoja visas choras, o po dainų berniukas V. Kališius padeklamuoja Pr. Vaičiūčio: "Nesveikė vaikinė", gi mergaitė A. Liutkevičiūtė — Rezos: "Mėlėgis ir tiesą kalbas".

Po pertraukos išeina solistai. Pirmiausia 15 metų berniukas A. Liutkevičiukas ant piano paskambina Beethoveno "Menuetto" iš Sonatos ap. 2, No. 1. Toliau J. Varaitis sudainuoja "Šia naktelę" ir latviškai "Liho". J. Dragašius, kornetistas, pagrojo Schumanno "Svajonė". O. Liutkevičiūtė padainuoja Guonodo "Gėlių dainą" (iš "Fausto"). M. Karbauskas dainuoja Denzos "Tarei sudiev" ir Verdio (iš op. "Rigoletto") "Sirdelėj moterų". A. Liutkevičiukas vėl skambina šį kartą Dvorako "Humoreske" (op. 101 No. 7). Mergaitė F. Karbauskiūtė padeklamuoja Maironio "Mano giminė" ir J. Jankauskas — skirsnelį iš F. Nitsches "Šitai kalba Zaratustra".

Vėl pertrauka, po kurios "Gabijs" vien didžiųjų choras sudainuoja aštuonis numerius iš Vestuvių". Po-tam koncertas užbaigiama Lietuvos himnu.

Antrąją Vilniaus Seimo dieną (gruodžio 5 d.) vakare tos pačios "Gabijs" d-jos buvo parengta vakaras su tokia programa:

Pirmiausia "Gabijs" d-jos pirmininkas A. Čebatorius atidaro vakarą, paaiškindamas jo tikslą ir programą. Vėl visas "Gabijs" choras sudainuoja Lietuvos himną. Po to kalba atstovai srovių, dalyvavusių Vilniaus Seime. Pirmiausia perstoma J. O. Širvydas, "Vien. Lietuvninkų" redaktorius, kuris kalba tautininkų vardu nupiešdamas V. Seimo svarbą ir pabrėždamas vienybės reikalingumą. Antruoju kalba mokytojas M. Šalčius nuo "Lietuvių Mokytojų sąjungos", trumpai perbėgdamas Lietuvos švietimo ir liet. mokytojų sąjungos istoriją ir jos poziciją prie Lietuvos švietimo ir politikinės ateities. Trečiuoju kalba "Keleivio" redaktorius p. S. Michelsonas — nuo so-

cial-demokratų ir socialistų (Amerikos), pabrėždamas jų poziciją ir pažiuras į Lietuvos politikinę ateitį (sako, kad Lietuvai laisvę gali įgyti tik per revoliuciją ir kad socialistai mano, jog vokiečių valdžioje lietuviams darbininkams vis tik būtų geriau ne rusų). Pertraukoje "Gabijs" sudainuoja porą dainelių. Paskui kalba "Darbininko" Redakcijos narys F. Virokas — nuo krikščionių-demokratų, kviesdamas visus vienybėn ir patikimas palaikyti vieni kitų gerus sumanymus, k. a. "Tautos Tarybą", peticijų kampaniją, Informacijų biurą ir tt. Antgalo kalba "Ateities" ir "Jaunosios Lietuvos" redaktorius nuo Demokratų Partijos ir Liet. Valstiečių Sąjungos. Jisai pabrėžia, kad einant vienybėn visos srovės turi pripažinti srovių lygybės principą ir išanksto susitarti del svarbiausių politikos klausimų, išstatant Lietuvos liuosybės, tautų federacijos ir įsteigiamojo Lietuvos seimo principus. Del taktikos, tai Lietuvos demokratai mano, kad gali būti atsitikimų, kad laisvė įgijama ir be revoliucijos, ypač kraujuotos, vienok atsitikime, kuomet kitokio išėjimo nėra revoliucija gali būti šventas išsiliosavimo dalykas; tik šiadien mums reiktų žiūrėti visai ne to, kur geriau — po vokiečių ar rusų, bet to, kaip lengviau ir greičiau atsiekti lietuvių tautos idealo — liuosybės ir teisės savistoviai apie savo reikalus spręsti.

Antgalo "Gabijs" choras padainavo Lietuvos himną.

Taip tai atšventė "Gabijs" 10-metines Vilniaus Seimo sukaktuves, sutraukdama vienon vieton visų lietuvių srovių žinnes bei jų ((srovių) atstovus.

Pirmąjį vakarą publikos buvo ne daug, bet antrąjį — kupina Lietuvių svetainė ir dar daug turėjo grįžti nuo durų, nes jau neišsėteko.

IŠ "ZIBURĖLIO" ATSTOVYBĖS.

Gerg. p. Mikolainis "Ziburėlio" naudai atsiuntė daug daugiau knygų, negu išsyk buvo žadėjęs.

Dabar mano rankose kaipo "Ziburėlio" turtas yra šios knygos:

- 25 egz. Sulaukė po 25c.
- 30 „ Trumpas Lietuvos aprašymas 10c.
- 50 „ Jaunuomenės švietimas 10c.
- 50 „ Kaip Japonai gyvena 10c.
- 50 „ Audra Rusijoje 20c.
- 100 „ Naujas Budas 10c.
- 200 „ Sergėkitės akių apvilkmio 5c.
- 200 „ Visas sviatas 20c.
- 300 „ Dangaus augštumas 20c.
- 100 „ Trachoma ir prie šviesos 15c.
- 200 „ Andersono pasakos 20c.
- 200 „ Lietuvos gospadinė 25c.
- 200 „ Ką daryti, kad sveikti butumėm 10c.
- 200 „ Pasninkai Lietuvoje 5c.
- 300 „ Apie nežm. maskolių darbus Kražiuose 5c.

Dar kartą p. Mikolainiui taramas širdingą aciu už tokią gausią auką, prašyčiau visų, kam rūpi lietuvių moksleivių likimas, pirkti ir platinti šias knygas.

"Ziburėlio" Atstovas Am. A. Rimka 366 Broadway S. Boston, Mass. P. S. P. A. Dedynas iš Worcester, Mass yra įgaliotas rinkti "Ziburėliui" aukas, priiminėti narių mokesnis ir tt. A. R.

Skaitykite ir platinkite "Ateitį".

"Ateitis"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Keltvergas, Gruodžio (Dec.) 9 d. 1915.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antrašu. Rankraščius Redakcija taisyti ir trumpina sulig savo nuožiuos. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negražinami.

KO MES REIKALAUJAME IR PAGEIDAUJAME?

Praeitą kartą ("Ateities" Nr. 67) priėjome prie nuomonės, kad eidami koalicijon arba tarybon pirma privalome susitarti del pamatinų dalykų, t. y. tikslų, formų ir minimum sąlygų, kurios kiekvienai koalicijon įeinančiai srovei duotų galimybę, tą vyriausįjį tikslą atsiekus, — toliau laisvai už savo aspiracijas kovoti.

Pirmiausia artimiausias tikslas, o jis gali būti tik vienas: **lietuvių tautos teisė apie savo reikalus savystoviai spręsti.** Siaurai suprasto žodžio "autonomija" čia yra permažai, ypač jeigu mes su savo reikalavimais manome kreiptis į pasaulio arba Europos tautų tribunolą. Jeigu mes išstatysime tik autonomijos reikalavimą ir su juo kreipsimies į tautos kongresą ar kt., tai mums ten tiesiog pasakys, kad kongresas turi reikalus tik su klausimais, kurie paliečia tarptautinių teisių sutartis arba tautas, kurios pasiryžusios savistoviai savo reikalus tvarkyti. Autonomija gi po rusų arba vokiečių valdžia jau priklausoma tik tų valstybių įstatymų leidimo įstaigoms ir tarptautinis kongresas su tuo nieko bendra neturi. Toks kongresas gali dar savo žodį tarti tik del tokios autonomijos, kuri beveik lygi savistovybei, t. y. kuomet autonomiškos valdžios nutarimai, kartą suverenų užprotestuoti ir antrkartą priimti, įgija galę be suverenų pripažinimo. Taigi nebu-kime žlibūs ir nepasistatykime ant juoko, nors ir matytume, kad mūsų savistovybės reikalavimas dabar negalės būti išpildytas. Atsiminkime, kad mažai reikalaujame dar mažiau gausime. Jeigu mūsų reikalavimas būtų pilnai išpildytas ir jeigu paskui pamatytume, kad tokiai mažai tauteliai nėra prašmės visiškai atsiskyrus nuo kitų gyventi, tuokart mes galėtume nutarti su kita ar kitomis tautomis susidėti federacijos ryšiais arba prisidėti kaip autonomiška viena.

Čia mes turime pabrėžti, jog mums rodosi, kad prie dabartinių sąlygų lietuvių tautai būtų geresnės pletojimosi sąlygos esant ne siaurai savystovėj valstybėj, bet kaip autonomiškai vienatai didelės valstybės ar tautų sąjungos. Bet kadangi šitai remiasi vyriausiai asmeniniais įsitikinimais ir kadangi daugeliui žmonių savistovybės forma suprantamesnė — tai mes prisitakome prie laiko aplinkybių

ir išstatome principą: **teisės apie savo reikalus spręsti** arba, suvulgarizuotai, savistovybės.

Antras dalykas — tai **santikiai su kaimynų tautomis.** Čia federacijos principas turi, regis, suvienyti visus.

Ligšiol mes ėjome išvien. Bet čia prieiname prie busimosios Lietuvos politiškių formų. Del smulkmenų šiadien mes visai negalime tartis, kadangi tos smulkmenos priklausys nuo daugelio aplinkybių, kurių visai negalime šiadien apmatyti. Bet vienas dalykas yra, del kurio mes turime išankstą susitarti: tai užtikrinimas sąlygų, prie kurių kiekviena šiadien bendran darban arba koalicijon įeinanti srovė galėtų laisvai savo idejas pletoti. Delto būtina sąlyga pastatę **įsteigiamąjį Lietuvos seimą**, išrinktą visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu (be lyties, kilmės, tautos ir tikybos skirtumo), mes turime išankstą duoti vieni kitiems garbės žodį, kad stovėsime už: 1) laisvę žodžio, tikybos ir sąžinės, taipgi susirinkimų ir susidraugavimų, 2) visiška lygybę prieš įstatymus visų Lietuvos gyventojų, 3) apskritai už žmogaus ir piliečio teises, pripažintas visose kultūriškose valstybėse.

Mes, kaipo šalininkai pilno demokratizmo ir plačių socialų reformų, velytume, kad sutartin įeitu ir pamatiniai mums rupimų socialų reformų principai, k. a. principas progresyvės mokesnių sistemos, socialis apdraudimas darbo žmonių nuo ligų, senatvės ir t. t., įstatymai apie darbo dienos ir užmokesnio sutvarkymą, žemės klausimas ir t. t. Bet kadangi tai klausimai, apie kuriuos gali būti įvairių nuomonių ir kadangi apie juos galės spręsti tik busimasis Lietuvos seimas, tai, vienybės delei, tuo tarpu šių sąlygų butinomis nestatome, — nors ir labai pageidaujame.

Mes savo pasakėme. Dabar žodis priklauso kitiems.

BAISI TRAGEDIJA.

Lietuvių laikraščiuose skaitome štai kokią žinią: "Rygos Lietuvių pabėgėlių komitetas, R. Garso redakciijoje, 24 rugsėjo atvyko du pusberniū po 16 metų, Milvidziukas Kazimieras iš Jonišio ir Montvidukas Kazimieras iš Zemelės parap. Bugėnų sodžiaus ir pasisakė prieš 2 savaiti pabėgę iš Zemaitijos nuo vokiečių, kurie juos buvo paėmę tranšėjų kasti. Jie darbavęsi apie Bauskę ir Eka-vą ir naktį jiems pasisekė išbėgti. Montvidziukas pasakojo, kad po Žolynės (30 rugp.) visur Zemelės apylinkėje po sodžius buvo išlipyti vokiečių ir lietuvių kalbomis paliepimai vokiečių karės vyriausybes visiems gyventojams — vyriškiams nuo 10 iki 65 metų, moterims nuo 12 iki 40 m. rinktis į paskirtas vietas, pasiėmus sau maisto 2 savaitėms, nes visi jie bus išvaryti iš savo tėvynės Vokietijon prie įvairių darbų. Žmonės iš pradžios nenorėję tikėti ir nesijudinė iš vietų, bet vokiečių kareiviai, atėjus paskirtam laikui, ėmė jodinėti po sodžius ir vari-

nėti žmones. Kurie suskubo — bėgo į girias, bet dauguma klykdami ir verkdami suėjo į paskirtas vietas, iš kur buvę išvaryti Vokietijos gilumon.

Panašūs parėdymai buvę išliptyti visoje Kauno gubernijoje ir Kurše. Tik tai Kurše žmonių buvę daug mažiau, negu Zemaichuose, iš kur mažai kas testspėjęs išbėgt. Dešimtį savaičių po savo užpludimo vokiečiai nieko žmonėms nedarę, liepę doroti laukus, bet viską atiminėję sau. Prie darbo varinėję žmones, bet nemokėję."

Bostono latvių laikraštyje "Amerikas Westnesis" Nr. 20. yra padėtas laiškas vieno latvio — pabėgėlio, nuo karės atbėgusio į Kanadą. Jis ten aprašinėja, kaip nuo šių metų balandžio mėnesio latviai slapstėsi po miškus užėmus vokiečiams Lietuvą ir kaip bėgo nuo vokiečių besitartinant jiems į Rygą ir visus Rusijos pašalius. Gale laiško priduria, ką jis girdėjo nuo latvių pabėgėlių Petrapylėje. "Kažin ar negeriau butume padarę namie palikę ir ten mirę negu čia. Čia mes nei rusų suprantam, nei gauname nuo jų kokios pagalbos?" Šiurpuliai ima, skaitant tokias žinias, ir tiesiog nesinori tikėti, kad taip baisiai ir biauriai valdžios ž žmonėmis elgtusi. Ir labai galimas dalktas, kad šiuose pranešimuose yra daug kas perdėta. Bet kad juose yra ir daug teisybės, tai mes žinome iš privatinų ir laikraštinų žinių, ateinančių kaip iš Rusijos taip iš Vokietijos ir kt. Mes skaitome ir žinome, kad tie patys lietuviai vežiojami po visas Rusijos pakampes — alkani ir nudriskę. Mes taipgi žinome, kad lietuvių — "basų ir nuplyšusių" — yra šimtai atvaryta net Westfalijon (Vokietijoj).

Bet šita tragedija tuomi dar nepasibaigia. Nes negana, kad rusų ir vokiečių valdžios visokiais budais lietuvius kankina ir vargina, bet yra ir lietuvių, net "veikėjų", kurie tiesiog veikia pražutingą darbą. Tuo tarpu mes dar visko nežinome. ir net tai, ką žinome, budami surišti garbės žodžiu, negalime viešumon išnešti. Bet ir iš Rusijos, ir iš Prusijos jau atkartotinai pasiekė mus žinios, iš kurių matyti, kad atgija tie visi tamsieji veikėjai, kurie, tiek gėdos ir blogo padarę pirmesniuou savo veikimu, pastaraisiais laikais buvo lyg "pasitraukę". Tik jie dar galingesni, nes turi sau ir naujų padėjėjų. Žmonės, kurie jų tamsiams darbams nepritaria, ir Rusijoj, ir Didžiojoj, ir Mažojoj Lietuvoj — tiesiog sloginte sloginami ir negali nei garsiau sudejuoti. Atkreipiame mes skaitytojų domą tik į laiško ištrauką, išspausdintą šiame Nr., kur pabrėžta, kad į Prusų Lietuvoj leidžiamos Dabarties turinį nei pakraipą rusų lietuvių, kaipo tokie, jokios įtekmės negali turėti ir neturi. Bet tai yra tik mažmožis palyginus su tuo, ką Dabarties Lietuvių Balsai ištikrųjų išdaro: jie tikslingai ir sistemingai sten-

giai pavergti lietuvių dvasią — vienintėlį dalyką, kurio svetimieji negali pražudyti. Tam, mat, reikia apmokamų savųjų... Bet istorija juos prideramai paminė...

Iš laikraščiu.

Spauda apie Vilniaus Seimo sukaktuves.

DARBININKAS Nr. 32 rašo: "5 gruodžio sukanka lygiai 10 metų, kaip jaunoji Lietuva buvo susirinkusi Vilniuje į pirmąjį seimą. Buvo tai tikras tautos seimas, kuris tautos istorijoje bus aukso raidėmis pažymėtas. Senieji didžiūni seimai ir seimeliai lietuvių tautai buvo svetimi, nesuprantami... nenau-dingi. Bet 10 metų atgal susibavo atbudusi liaudis ir nusiuntė į Vilnių 2000 savo susipratusių atstovų, kurie vienu balsu padarė nutarimą, virtusį tautos obalsiu: Lietuvos autonomija su seimu Vilniuje. Vienkart buvo priimti demokratiški pamatai susitvarkymo, pareikalauta laisvės ne tik lietuviams, bet ir kitų tautų žmonėms, gyvenantiems Lietuvoje..."

Garbė tat lai bunie Vilniaus seimininkams, kad jie nesvyruodami išreiškė tai, kas buvo lietuvių širdžių gėlmėse."

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ Nr. 47:

"Mes neapsirinkame pavadinami Vilniaus Seimą "Pilietiniu Seimu Lietuvių Tautos"... Šitas seimas yra pirmininis, kuriame buvo susivaziavę visi Lietuvos luomai, ir jų pasiuntiniai buvo žmonių išrinkti. Todel šis seimas buvo demokratiškas ir jisai mūsų istorijoje pravedė kelią prie mūsų amžinojo idealo — laisvos demokratinės Lietuvos."

Brangus Lietuvai buvo šis seimas! Jisai prabrėško sunkioje revoliucijos valandoje. Bet šios 10-metinės jo sukaktuves randa Lietuvą dar verksmingesniame padėjime. Mūsų senoji sostinė — Vilnius, šiandien ne tik bebegali šių sukaktpvių apvaikštinėti, bet ir mūsų tautos veikėjai iš jo pabėgę į platų pasaulį, baisių teutonų užkariavimo vejami..."

Pasirodykime, kad dar tebėr-same Didžiojo Gedimino laikais ir kad, nežiurint visų pasaulinių audrų, mes tebeauklėjame kuo stipriausią viltį sulaukti dusinčios laisvos demokratiškos Lietuvos!"

"Persergėjimas" socialistams.

KOVA Nr. 48 labai susirupinusi, kad "Ateitis", "paėmus ją redaguoti A. Rimkai", "vengia erzinti socialistus". Žinome, "Kova" bijo ne paties "sušvelnėjimo", bet kad (o baisenybė!) socialistai ima "Ateitį" skaityti. "Kova" rašo štai kaip:

"kaip tu čia, žmogus socialistas, gali atsimokėti blogu už gerą ir buti jiems nedraugiškas? Kaip tu čia neremsi jų laikraščiu ir nežingeidaisi jų nuomonėmis, kurios taip mandagiai, taktinškai išreiškiamos? Ir šiuo metu daugelis mūsų socialistų pasidarė taip dėkingi ateitininkams, kad ir patys užmiršo, kas jie yra: ar kairieji tautininkai ar socialistai. Ateitininkų nuomones gauda, jomis dalinasi, perkasi ir prenumeruojasi "Ateitį", ją gria giria ir platina ne tik tai naujieji Lietuvių Socialistų Sąjungos nariai, bet ir seniai. Iš užsitikėtinų šaltinių girdėjome, kad net teli rajonų ir kuopų viršininkai aukas neša tam svetimam dievui ir jieško jame svarbiųjų visuomenės klausimų išriškimo, lyg kokiame Delphų orakule."

Matote, kokie "baisūs" dalykai dedasi! "Kova" mato čia pa-

vojų socialistams ir duoda "persergėjimą", kurį mes atkartojame (juk tokie "eretikai", kurie taip uoliai "Ateitį" skaito "Kovoj" išspausdinto persergėjimo kartais gali nepastebėti). Ji rašo:

"Aiškus dalykas, kad, remdami "Ateitį", mes medžiagiškai remiame savo priešus, kurie, gana sustiprėję, vėl mums dantis parodys. Negana to. Mes remiame savo priešus ir moraliskai, platindami "kulturnešių tautininkų pažiuras ir leiddami jomis persigerti mūsų silpnesniems draugams. Mums "Ateitis" moka įtkiti savo mandagia, rimta kalba. Bet tēmykime, — ji sako — nedasako, kada mums išrodo, lyg ji kur palaikytų mūsų poziciją..."

Remdami ateitininkus, mes, šiaip ar taip, remiame savo priešininkus ir stipriname "ketvirtąją partiją", kuri, matyt, pasistatė sau tikslą susivaryti socialistus į savo liberališkąjį bučių. Ir jeigu mūsų socialistiškieji laikraščiai neatidengs žmoniems "ketvirtosios partijos" veido, tai ta partija ir mūsų tarpe praskins didelius skynimus. Laikas jau persergėti mums savo skaitytojus nuo tarnavimo paauskuotiems svetimiems medžio dievaičiams."

Is šitų visų "Kovos" "persergėjimų" ir nugastavimų išeina tik štai kas: jeigu laikraštis socialistus "erzina" — tai jis blogas ir jo skaityti tuo labiau plauti negalima; jeigu "neerzina" — dar blogesnis! Išradimas — vertas užpatentuoti.

Apie "plenus" ir "žygius".

DARBININKAS Nr. 32 labai nepatenkintas mūsų pastabomis ("At." Nr. 65) apie katalikų klerikalų "plenus" ir "žygius". Rimtais argumentais ar faktais sumuštū tai, ką mes pasakėme, "Darbininkas" nei nesikėsina (svarbiausias "D-ko" argumentas, kad lietuviai kunigai išėję iš "sermėgių" luomo, delto esą aristokratiškų aspiracijų (tikslų ir norų) pas juos negalį buti!) Jis tik užreiškia, buk tai yra "nebuti" norai ir siekiai ir buk yra vaisius laisvamanių "ligotos" vaidentuvės. "Darbininkas" griausmingai šaukia:

"kokią teisę turi laisvamaniai primetinėti kunigams, kad jie ant visų Lietuvos gyvenimo apsišreikimų stengiasis savo leteną uždėti ir viską į savo rankas suimti.

"Ateities" redaktorius atkartotinai stengiasi pravesti rubežius tarp katalikų ir visų su jais einančių išvien — ir tarp pažangių lietuvių. Bet nejaugi visi katalikai ne pirmyn eina, o slenkta atgal? Kuo, sakysime, "Ateitis" pažangesnė už "Draugą", ar už "Darbininką". Ir kas tai yra tikroji pažanga? Mes prie to klausimo turėsime progą scrigrįti vėliau ir plačiau jį pagvil-denti. Kol kas gi pasitenkinsime štai kokiu pastebėjimu, kuris senai jau mums metasi į akis. Laisvamanių visa pažanga yra tame, kad jie nepripažįsta tikėjimo ir kovoja prieš Bažnyčią."

Pastarąjį sakinį pabraukę, "Darbininkas" mano, pasakę labai didelį ir naują dalyką. Tuo tai yra vien atkartojimas senos pasakos nuo tų laikų, kaip tik katalikų klerikalai ant svieto gyvuoja.

Ką kalba lenkas Studnicky apie Vilnių. LIBAUSISCHE ZEITUNG Nr. 20 (29. IX 1915) paduoda straipsnį lenko Studnickio, išspausdintą Varšavos laikraštyje "Goniec Wiczozny" Nr. 423. Spausdiname jį ištisai, išvertę iš vokiečių kalbos:

"120 metų Vilnius traukė rusų jungą. Pusė katalikų bažnyčių buvo cerkvėmis paversta. Lietuvos korikui Muraviovui ir Katrei II, to jungo uždėjėjams, buvo pastatyti paminklai. Lenkų

dvasios gyvenimo branduoly Viliuije buvo išardytas. Lenkų mokyklos buvo uždarytos, lenkų laikraščių parduvinėjimas gatvėse uždraustas; lenkų kalba mokymas net privačiuose namuose buvo užgintas didele bausme grėsiant. Lenkai iš visų miesto valdžios įstaigų buvo išvaryti, tečiau Vilnius paliko savo tradicijomis, tautybe ir diduoma gyventojų lenkiškuoju miestu. Rusai Vilniuje niekad nesudarė pastovaus elemento. Tai buvo lygu brangi, kuri Vilniū tai užliedavo, tai vėl nuslėgdavo. Muraviovas savo darbų užrašuose šitai rašė: "Žyda! jau pradeda kalbėti rusiškai, bet jie tuojau tai nustos dare, kaip tik pasitrauks rusų valdininkai iš Vilniaus". Kad rusų čia menka ir dirbtina įtaka buvo, galima matyti ir iš to, kad niekuomet jokiuose rinkimuose Vilniuje ir aplinkiniuose miestuose nebuvo išrinktas rusas ir nors žemstovė buvo užtikrinta rusams didžiūma, tečiau jie ten niekuomet jos nešudarė. Šimto dvidešimties metų rusų viešpatavimas neapsiėjo kultūriniam šalies kilimui be žalos. Nuo 1803 iki 1822 metų, kuomet Vilniuje mokyklų globėju buvo kunigaikštis Adomas Czartoryskis, Vilniaus universitetas buvo ne žemesnis už Varšavos Universitetą. Šitas švietos žydėjimo laikas Lietuvoje ir Gudijoje nebuvo kokis pripuolamas atstikimas, bet lenkų kultūros padarinys. Šita viena lenkų respublikos palaikoma šalis turėjo daugiau studentų kaip visa Rusija. 1803 m. Vilniaus mokslo apygarda su Vilniū ir Podolija turėjo 6 gimnazijas su 1305 mokiniais, 54 apskričio mokyklas su 7532 mok. vien lenkų elementu. Šitai lenkų "žengimu į šiaurę" rusai neįstengė konkuruoti. Kad jie čia ir mėgino organizuoti lenkų bud savo mokyklų, tečiau jos prieš esančias tuomet Lietuvoje lenkų mokyklas negalėjo atsiurėti. Napoleono karės laikuose buvo panaikinta Lietuvos autonomija. Šito tikslas buvo autolinti lietuvius nuo lenkų, o praeintinti prie rusų. Šimta metų spaudė mus šita politikos konjunktura (nuo 1812 metų) ir lietuviuose įskiepėjo Soltumą (Lauheit), kuris ypač matomas, kuomet jiems veikti reikia.

1810 m. Petrapylėje buvo tartasi apie Lietuvos savavaldybę. Kunigaikščio Oginskio Komisija reikalavo Lietuvai 3 gegužės dienos lenkų išdirbtosios Konstitucijos. Vienok 1816 metais Vilniaus Universiteto rektorius Navlevskis turėjo duoti paaiškinimą, iš kokių šaltinių jo mokiniai sėmė medžiagą savo kalboms apie gegužės 3 d. konstituciją. 1827 metų rugpjūčio mėnesį buvo sudaryta ypatingą filaretų ir filomatų draugijų Komisija, su kuria yra ankštai surištas Mickevičiaus vardas. Iš Universiteto buvo pašalinti profesoriai: Lelwelis, Bobrowskis, Danilowiczus, Gołuchowskis ir knygininkas Katrynas; mokslo įstagai buvo sunaikinta, o suja drauge ir priemonė civilizacijos darbi. Tečiau jų dvasios veikimo išdaviniai nebuvo užmiršti, jie padidino tautos pajiegas ir išvermė kovoje už savo išlikimą. Provincijos gyventojų žvilgnis dabartės kreipėsi į Varšavos pusę, iš kur pareidavo per spaudą žinios apie Lietuvos politikos persekiojimą ir rusinimą. Tuo budu šalies likimas buvo visuomet jungiamas su lenkais. Dar 1831 metais rusų valdžia rupinosi anksčiau surišti gudus su rusais stengdamosi suvienyti unijotų ir pravoslavų bažnyčias. Jau Katrė II ir Mikalojus I buvo sumanę tai padaryti, bet karės su turkais tai sukludė. Numalšino 1831 metų sukilimą rusai ne rėjo, kad daugiau netik tokių nebutų, bet kad nebutų apskritai jokio judėjimo prieš juos.

Tam tikslui 1839 metais 3 1/2 milijonų unijotų buvo priverstinai suvienyti su pravoslavų bažnyčia. Šitas atminimas Lietuvoje ir guduose po šiai dienai yra gyvas ir rusų atmetojai dvasia neįleido gilių šaknių. Vilniaus apeliokė buvo užlaikyti tiesų ryšį su lenkų civilizacija. Kad užkurtus šitai, reikėjo nukirsti visas Lietuvos kultūrinis gyvenimas. 1861 met. 14 rugsėjo d. Vilniaus mokslo apygardos globėjas Širinski-Sichmatovas rašė: "nors ir auga mūsų švietimas ačiu pastangoms jį kelti, tačiau betgi mokyklų skaičius yra susimazginęs. 1831 met. be parapijinių mokyklų apygardoje buvo 47 mokyklų ir universitetas išviso su 7175 mokiniais, o dabartės tėra 26 mokyklų su 5871 mokiniu. Ligi 1866 metų mokinių skaičius nusimazgino 2578 žm. 1831 met. uždengtas Vilniaus Universitetas galėjęs būti pakeistas rusų universitetu. Pastarasis galėjęs savo klausytojais būti lenkiškuoju, betgi tuo būdu būtų užkirsta lenkų įtaka Vilniuje. Rusai gerai mokėjo sugriauti Vilniuje lenkų civilizaciją, bet savosios įkurti nemokėjo.

Nuo šios dienos čia atgis lenkų dvasia ir lenkų civilizacija eis pirmyn. Vilnius švies visai geografiškai Lietuvai. Vilnius maitins lenkų dvasios pajiegas. Nors ir suspaustas rusų replių, tačiau Vilnius ir Lietuva per pastaruosius 50 metų davė Lenkijai geriausių energingiausių, karščiausių ir moralų kovotojų".

Tiek p. Studnicky. Mes galime jam ačiu pasakyti už jodmias ir svarbias istoriskas datus ir žinias. Bet jo pažiuros į Vilnių... paeina dar nuo "unijos." Berods, Studnickių pas lenkus netruksta.

SAVAITĖS APŽVALGA.

Karės bėgis ir taikos judėjimas.
Aną savaitę apie karės bėgio plėtojimą visi nieko nekalkbėjome, užleisdami tą vietą taikos judėjimo aprašymui. Šią savaitę apie karės bėgį taipgi nieko svarbesnio pranešti negalima, nes visuose frontuose strateginis padėjimas beveik tas pats ir net nebuvo niekur didesnės svarbos mušio. Diplomatu karės strategija abiejuose pusėse taipgi pasisekimas negali pasigirti ir viskas stovi kaip stovėję.

Užtat apie taikos judėjimą galime pranešti daug naujų dalykų. Jau praeitą kartą mes pabiezėme kad nežiurint dabartinio vokiečių palyginamai gero padėjimo, yra pamatas taikos sąlygoms, kurias gali priimti ir talkininkai, ir jaustis net pergalėtojais. Naujausias žinios šitą mūsų pastabą patvirtina. Gruodžio 6 d. telegramas iš Washingtono į New Yorko Tribuna praneša, kad vienas vokiečių, kuris "gali žinoti", išsireikė, jog Vokietija taikintis, bile tik turėtų liuosą geležinkelį pro Konstantinopolį į Aziją, ir užtai yra pasiryžusi atstatyti Belgiją ir net Francijai atiduoti Alsacę Lorrainos kraštus, gi rytų fronte atsakyty nuo užimtų dabar Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos kraštu, pasitenkindama, kad tarp Vokietijos ir Rusijos būtų padaryta tarpinės valstybės, tarp jų ir Lenkijos karalystė bei Rumunijos "sutvirtinimas", (sakinyš įdomus ir svarbus: "Buffer States to be maintained between Germany and Russia, including the proposed new kingdom of Poland and the strengthening of Roumania"). Įdomu, kad šiose vokiečių (nors neoficialiai) praskelbtose sąlygose nėra jau nei pusės žodžio apie reikalavimą kontribucijos nei atlyginimo

už karės nuostolius, nėra nei reikalavimo "laisvės ant jurių", kas ypač budavo pabriežiama pranešimuose iš vokiečių pusės tuomet, kuomet jie griovė rusų didžiąsias tvirtoves. Ir nestebėtina Vienos laikraštyje Neue Freie Presse išspausdintas pasikalbėjimas su garsiuoju vokiečių generolu Hindenburgu aiškiai rodo minorinį to didžio generolo toną, nežiurint jo visos kareiviškos didybės. Jis jau nekalkba apie naują ofensyvą prieš rusus, bet apie atsilaukymą nuo jų atakų. Iš kitos pusės vėl pranešame, kad viename vengrų laikraštyje, kuris paženklinas grovo Tiszos oficiozu, ką tik išspausdinta pasikalbėjimas su neišvardytu Vengrijos ministერიu, kurjis pranešęs, jog tarp kariaujančių valstybių eję derybos, gruodžio 15 d. sušaukti Berne prirengiamąja taikos konferenciją, ir kad "centralinės valstybės" (Vokietija, Austrija, Turkija) sutikusios, taipgi buvusi gauta žinia, kad sutiksia ir talkininkai; sumanymas neįvykęs tik atmainius savo nuomonę Francijai, kuri užreikšusi, kad taika gali įvykti tik po pergalės.

Šiaip ar taip, šitos visos žinios rodo, kad Vokietija, nežiurint savo buvusių laimėjimų, pasiryžusi taikintis sąlygomis, beveik priimtinomis Francijai ir Anglijai ir negut nuskriaudžiančiomis Rusija. Tai galime spręsti nors ir iš to, kad Francijos karės ministerijos sekretorius M. Thomas senesai apreikšė, kad taika gali įvykti, jeigu francuzai atgaus Alsace Lorraine, bus atstatyta Belgija bei Serbija ir sutriuškintas "Prusijos militarizmas". Jeigu išimti sakinį apie sutriuškinimą Prusijos militarizmo (kurį sulig reikalo galima nors ir dešimteriojai suprasti bei aiškinti), tai Francijos ministerio paskelbtos "sąlygos" ne taip tolimos nuo vokiečių sąlygų. Visas klausimo painumas yra tik santikiuose su Rusija, kuri šioje karėje vieną svarbiausių ralių lošia. Sulig sutarties, padarytos rugsėjo 15 d. 1914 m. tarp Francijos, Anglijos ir Rusijos, prie kurios vėliau prisidėjo Japonija, pastarąją savaitę ir Italija, nei viena iš tų penkių valstybių negali taikintis, nei taikos sąlygų statyti pirmiau nesutaukčius su visomis, kad negali buti taikos ne tik tol, kol vokiečiai nepripažins minimum sąlygų, paduotų Francijos, Anglijos ar Italijos, bet ir tol, kol šios valstybės nesutaukys del taikos sąlygų su Rusija.

Be abejonės, sutartis šiandien tik to pildomos, kol jos gali buti paremtos realia jiega. Ir nei Francija, nei Anglija su Rusijos reikalavimais nesiskaitytų, jeigu nebutų priverstos. Dalykas tame, kad Anglija ir ypač Francija Rusijoj dabar turi sukūšias milžiniškas sumas pinigų. Šitas skolas Anglija su Francija gali atgauti tik tuomet, kuomet Rusija po karės bus ganėtinai tvirta ir galės savo šalies gerovę pakelti. Gi visiškai atskirimas nuo Rusijos Balmaltario, Lietuvos, Lenkijos, Besarabijos, o ypač atstumimas nuo Dardanelų (ko vokiečiai dabar nori) Rusiją pastatytų į tokias sąlygas, kad Anglija ir ypač Francija savo miliardų turbut nematytų niekuomet. Čia gali buti svarbiausia priežastis, delko Francija ir Anglija dabar griežtai atsisako tartis del taikos sąlygų. Rusija gali buti priversta sutikti ant visko, bet kad vokiečiai viešpatautų Dardaneluose ji to daleisti negalibent tol, kol dar jiegų turės. Negali to daleisti nei Anglija. Todėl ir taika galės įvykti negu tik tuomet, kuomet vokiečiai dar labiau nusileis ir atsisakys nuo kelio "pro Konstantinopolį." Kaip greitai šitas įvyks — nežinia. Dabar Paryžiui tariasi Francijos, Anglijos, Rusijos, Italijos, Serbijos ir Belgijos

atstovai del bendros ir sutartinos kampanijos Balkanuose. Ar toji bendra kampanija privers vokiečius nuo Dardanelų atsisakyti — parodys gal ir netolima ateitis.

Amerikoje.

Gruodžio 6 d. atsidaro Jungt. Am. Valst. kongreso sesijos. Spauda labai šiaja sesija rupinasi, kad kongresui reikės tarti apie klausimus, kurie gyvai paliečia visų Amerikos žmonių gyvenimą. Pirmiausia republikos išlaidos šiemet net \$170 milijonų permatoma didesnės, negu pernai, tuo tarpu paprastais keilais einant pajamų daugiau tikėtis nėra iš ko. Tat kongresas turės išrasti arba naujus mokesnių šaltinius arba sumažinti valdžios reikalaujamas išlaidas. O kadangi išlaidos pasididina ypač del naujų sumanymų padidinti karės laivyją, tai kongrese ir turės eiti kova tarp militarizmo šalininkų ir jo priešininkų. Kuomet gi ateis kalba apie suradimą šaltinių išlaidoms padengti ir naujus mokesnius — čia susirems turtuolių ir didžiųjų biznierių šalininkai su darbo žmonių reikalų ginėjais. Kongresui siuloma įvesti naujus muitus ir mokesnius, kurie savo sunkumu guls vyriausiai ant darbo žmonių. Iš kongreso darbų pamatysime, kas kieno pusėje stovės ir kas laimės.

Nauji Raštai.

Per pastarąsias dvi savaites gavome tik tris naujus veikalus, bet užtat visais galima pasigėrėti. Pirmiausia senai žadėtas SLA. Kalendorius 1916 metams sumuša visus šių metų kalendorių rekordus. Gera technika ir spauda, didelis formatas ir 191 pusl. diduma prilygsta negut Lietuvos Ukinko leidžiamies Vilniaus Kalendorius (S. L. A. kalendorius išrodo daug didesnis, bet tai delto, kad daug geresnė ir storesnė popiera). Turinys taipgi įvairus ir tas gerai, kad pritaikintas prie Amerikos lietuvių gyvenimo. Yra daug statistikos žinių. Jei ko truksta — tai negut daugiau rimtų higienos patarimų (jų irgi yra, bet neperdaug). Kalendorius su daugybe paveikslų (SLA. veikėjų fotografijos), karės atsitikimų chronologija ir tt. Kaina tik 25 c. — taipgi kiekvienam prieinama.

Antras veikalas — tai Augusto Bebelio "Moteris ir Socializmas", V. K. R. vertime ir LSS. leidyneje. Pysl. 429, kaina \$1.00. Be abejonės, tai yra veikalas jau pusėtinai pasenęs ir pritaikintas vien socialistų partijos agitacijos reikalams. Daugelis išvedimų, Bebelio padarytų senomis statistikos žiniomis ir kt., šiandien pasirodo klaidingais arba negana pamatuotais, o su autoriaus nuomonėmis apie lyčių santykius, ateities tvarkymą ir kt. nevisur galima sutikti. Bet apskritai tai yra veikalas, kuris mūsų literaturai gėdos nedaro. Ypač pas Bebelį įdomus pirmieji du skyriai: "moteris praeityje" ir "moteris dabartyje". Čia yra labai daug medžiagos pagalvojimui.

Trečia knygutė — tai J. Berlino: Darbo žmonių istorija. Vertė Barabošius. "Laisvės" leidinys. Pysl. 87, kaina 25 k. Tai populiariškai ir rimtai parašyta visuomenės ukio istorija nuo seniausiųjų laikų iki baudžiavos panaikinimo. Kalba graži ir visiems suprantama.

Sis-tas prie kolonizacijos klausimo.

III

Iš mano pereitų straipsnių galėjote išnešti nuomonę,

kad kolonizavimas arba eji-mas gyventi į naujokynus (miškus, prerijas (stepi) ir t. t.) neapsimoka ir kad mums reikia jieskoti vietų, kurios visiems mūsų reikalavimams duoty aiškų ir užganėdintą atsakymą. Iš to išeina, kad mums reikia keltis gyventi į jau apgyventas vietas ir spiestis kruvon.

Mūsų tautinio išsilaikymo reikalas gal kam išrodyti politikierių "zabova" arba mulkinimu "išmintingų" protų, vienok kuomet mes susiduriam su realio gyvenimo pareikalavimais ir žmogaus gyvuoju reikalu, mes turim pripažinti, kad ta draugija, kurią vadinama tauta, mums yra naudinga ir net niekuo nepamainoma. Tik ištartai minčiai galime semti faktų iš santikių vienos tautos su kita, kurios tarpe savęs vaidindamosios, o viena antros nesupraddamos, pasigelbėjimo, lyngaus padėjimo abiejų tautų žmonėms neduoda. Kiekvienam žmogui labiau rupi jam artimesnis, o tuo artimesniuoju yra jo brolis tautietis.

Taipgi mes turėdami tai omenyje galime eiti toliau. Visiems, kad ir skelbianiems išganymą skurdžiams, iepiantiems atsisakyti nuo žemės turty, keikiantiems turtolius, rupi jo ekonominis gyvenimas ir daug karštų skelbėjų panašių teorijų, tik progai pasataikius, glemžia tuos "biaurius" žemės turtus ir krauja sau. Jis tai daro vardan savo geruvio.

Aš nepritariu tiems skelbėjams ir tiems, ką glemžia svetimus turtus, sakau, — reikia kovoti prieš gobšų kapitalistą, bet patriu kiekvienam savo asmens buvniu rupintis. Tas rupinimasis turi buti saikus ir savimi rupinanties reikia stengtis kito nenuskriausti. Reikia atminti, kad kiekvienas žmogus, nors kartais rupinasi daugiausia savimi, potam draugija. Taipgi, saicyčiau, rupinimasis savimi turi turėti ribas ir kuomet juri prieinama, prie ežios į kito ribas nereiktų žengti.

Tas žengimas į kito ribas apsiereiškia tuomet, kuomet artymas pradedama išnaudoti ir dažnai nesąžiningai. Kitusyk tas artymas visiškai nuskriaudžiamas ir gyvenimas jo suardomas.

Suardytas anojo gyvenimas atliepia į visą tą draugiją (ar tai tautą, ar smulkesnę jos dalį), o tuomet iraturtėjimas vieno asmens labai mažai reiškia ir, kartais, visai nejauciama. Taip yra del to, kad tas asnuo negali padaryti už kitą to darbo, kurį anas atliko, gyvendamas ramiai, o kita, kad turtuoliai dažniausia egoistai ir praturtėjimo instinkto traukiami, tuos turtus uždaro savo kasoje, arba išneša kitur pelno tikslais. Todėl visuomenės gyvenimas nesigerina, jeigu tur-tai į pavienių žmonių rankas suplaukia, nežiurint

į tai, kad tenai viskas išrodyty iš viršaus puikiai.

Todėl, kad tokio užgrobi-mo svetimo turto išvengus ir kad visiems būtų lygiai duodama ir iš jų lygiai imama, mes turime stengtis visisi rupintis savais reikalais arba, kaip sakoma, visuomenė. Toji visuomenė, tai mes patįs ir, žinoma, mes sau nedarysime blogo; o kiekvienas geisdamas sau gero, visuomeniškoje tvarkoje tiek išreikalaus, kiek ir kitas, arba tiek savo dalies kokiame nors reikalui nusksirs, kaip ir kitas.

Taipgi čionai pavieniems žmonėms negali buti skriaud-dos, ir tuomet gali buti visiems gerai.

Kolonizacija rupinties kaip tik pavieniai asmenys gali daugiau nuskriaust su jais reikalus turinčius žmones. Sakysime farmų nupirkime.

Man teko patirti, kad nuo gelžkelių kompanijų žėnė perkama toli už mažesnę sumą, negu moka agentui pirkikas farmos. Beto-gi dažnai atsitinka įvairūs užrokavimai, o kartais net nesąžiniškas žmogaus apgavimas. Kiek žmonės kenčia nuo pavienių agentų nereikės nurodynėti, nes, greičiausia, jau patiems teko ne su vienu nuskriaustuoju susidurti.

Kolonizavimo reikale pavieniai asmenys (agentai) negali tiek padaryti, kiek tai padarytų visuomeniška d—ja. (Yra atsitikimai, kad pavienės ypatos daugiau padaro, bet joms tas darbas, žinoma, apsimokė-jo). Taipgi pavieniai asmenys negali suteikti to patogumo arba gerumo pavieniam žmogui, nes 1) jiems rupi daugiausia pelnyti, 2) jie neturi jiegų patogumus įrengti.

Mes grįšim prie pradžioje pakeltos tautos reikšmės žmogaus gyvenime. Prieto, kas ten pasakyta, galima dabar pridėti, kad to, visuomenės pareigas gali atlikti tauta, (naudingai del visų savo žmonių tik tai ji viena gali padaryti). Šiame dalyke tautos reikšmė jokiais žminiais mokslais-teorijomis, draugiškumais nepa-nainomi, nes jie neturi tiek jiegos žmonių suvienijimui, jų sutraukimui, kaip tauta.

Todėl norint kolonizacijos reikalais racionaliai pasirupinti, mes turime pasikviesti tautą, ne talkon, bet gyvenimui drauge. Mes turime mūsų Tėvynės Lietuvos čionai skyrių padaryti, bet sakau, ne su "biznio" išskaitymu tą darbą varyti, bet idealai ir visuomeninėmis spēkomis. Vadinasi — ne Jonai, Petrai Kaziai rupinasi sutverimu tos "Tėvynės", bet jau patįs lietuviai, lietuvių visuomenė. Tuomet tiktai žmonės (lietu-viai) nebus nuskriaudžiami ir tiek išnaudojami, kaip dabar. Tai viena.

Antras dalykas, tai jų ekonominiai reikalai gali sparčiau kilti ir plėtotis. Tam yra pamatas ir sveikas lietuviu protas supras, kad

jis čionai stato namą ne dienai, bet amžiams, kad jis čia tveria gyvenimą ne tik sau, bet savo kartai. Pagalios jam bus ant tos vietos galima jau sau tinkamas įstai-gas įsitaisyti (apšvietos, žemdirbystės, pramonės ir t. t.), kurios jį dar labiau pri-riš prie tos vietos, susigyvens su gamta, jos reikalavimais. Bet jis ten taip darys, kur gyvens tik tarpe savo žmonių tautiečių, su kuriais daug bendro darbo atliks: kaip jo reikalams prigelbės kaimynai, taip jis kaimynams.

Taip savitarpiai pasigelbstint gali tarpti ukis, ekonominis gyvenimas plėtotis r žmonės susiriša savo kasdieniniais reikalais, taip kad apleisti savo buveinę ne taip greitai bus galima. Paliekti jie draugais, o jų reikalai visų bendri ir jiems jiesko kelių suvedimui į vieną harmoniška draugija. (Dar bus).

Įvairios žinios.

LIUOSNORIŲ BATALIONAS.

Cambridge, Mass. — Dvidešimts keturių valandų bėgyje Harvardo universiteto liuosnorių bataliono skaičius pasididino ant 498. Dabar prie to bataliono priguli jau 922 studentai.

PRAŽUVO PUSĖ MYLIOS PARAŠŲ.

Washington, D. C. — Atidarius kongresą Jung. Amerikos Valstybių sufragistės rengėsi paduoti pilną savo peticiją, po kuria yra daugybė parašų, bet pasirodė, kad apie pusė mylios — 100, 000 pavardžių — tų parašų nėra. Tuoju moteris su-bruzdo jieskoti trukstančių lakštų, kuriuos pasiūsta expressu iš Washingtono. Ar jos surado, nežinia, tačiau yra žinoma, jog ponios Sara Fields ir Frances Poliffe (abidvi iš California valstybės) atnešė į Amerikos kapitolių 400,000 parašų — 18,000 pėdų peticiją. Sufragistės buvo surengusios didelę parodą, kurioje dalyvavo daugybė moterų iš įvairių valstybių.

UŽDRAUDĖ VEŽTI OPIUMĄ.

Mexikos pačtos departamentas atsisakė praleisti siunciamą į Jungtines Amerikos Valstybes opiumą. Ligi šiol opiumas liuosai buvo siunciamas iš Chinijos per Mexiką į Jung. Am. Valstybes.

ŠELPIA STREIKININKUS.

Chicago, Ill. — Vietos rubsiuviams streikieriams, kurie senai jau kaip streikuoja, 11 savaičių bėgyje išdalin-ta \$125,000. Jeigu streikinkams nebutų duodama pašalpa, tai daugelis iš jų, ypač bėdinesnieji, senai jau būtų sugrįžę prie darbo.

Zigmas Valaitis.

PRASIKALTĒLĒ.

— Kas? Uz ką užmušti? — klausinėjo pats prabaštėlis.

— Ugi prabaštėli, ta prusė Gryta, ką su manim gyvena nori papirkti sekretorių ir vaitą, kad tik neišvežtų!... Sakė, kad ir kiti taip daro!... Tai aš vis-ką girdėjau, kaip jiedu su motina tarėsi... net ir jegamastėlį tie parkai išdrįso išniekinti... sako šioks, sako toks... o aš vis-ką girdėjau, tai ir atbėgau prabaštėliui pranešti, bet mane tas bostras kalviuks žadėjo užtai su kuju ant priekalo pasidėjęs užmušti!... Kur dabar pasidėsiu!... Šilų klebonas išklausinėjęs Daratos, viską kaip reikia, suramino ją, kad nei ją duosias užmušti, o ir nei tie prusai pasilikis. Jis tai tikrai žinąs.

Klebonas pasiuntė zakristijoną pas vaitą, kad tas atvyktų klebonijon. Vaitui pribuvus užsidarė su juo klebonas savo raštinių ir ilgai, ilgai apie ką ten su juo kalbėjo. Visa klebonija, o ir Darata už durių klausė, bet per dvejas duris ne ką tenugirdo. Tiek tik, kad klebonas ilgai apie ką tai su vaitu barėsi, gudžiai ir ilgai vaitą perkabinėjo, barėsi ant jo, minėjo bažnyčią, tikėjimą, papiktinimą, ciecorių.

Galop išlydint vaitą pro duris ir tam pratarus:

— Vis-gi, prabaštėli, gaila žmonių ir gana!... Nei jie vokiečiai, nei jie kuo prasi-kaltę!... — Klebonas atsakė:

— Ale, kad aš tau vaikelį jau privedžiojau, kad taip negalima, tai negalima! Jau ir taip priviso visokių bedievių!... Štai išvarys štuos, paskui žydus, ir liks mano parapija, o ir visas mus kraštas be papiktinimo... O tai ir prieš bažnyčią ir prieš Ciecorių!... Bet taip daryti, kaip judu su ponu sekretorium darote, negalima!... Nebijok Darata man viską papasakojo, ką judu šelmiai prasimanėte!...

— Ką čia Daratos tauzėjimų suklausysi!... Bet gerai, tėveli, pasistengsiu!... — pabučiavo klebonui į ranką ir išsiskubino iš klebonijos tiesiai į raštinę, pasišnekėti, pasitarti su raštiniu.

— Žinai, vaituli, — sutiko vaitą raštini-ninkas — čia tau yra iš valdžios koks tai sekretrenas, ekstrenas pakietas!... Turbut jau vėla kokie prisakymai, del tų evangelikų ar-ką!... Nenorėjau vienas be tavęs plėšti... Še skaityk!...

— Pono Dievo korone! tarė vaitas imdamas pakietą, — jau nežinai žmogus nei ko griebties, nei ką daryti!... Vienas — šėip, kitas kitaip!... Šit klebonas prigzdino, prigrašino: sako bus šėip, sako bus taip!... Į katgorą pateksi, Dievo koronę ant savo galvos užsitrauksi... Ir Darata jau apie mudu bepliauškianti... Žinok, žmogus, net galva apsisuka!...

— Ką tu ten klebono suklausysi!... gązdina... Che, che — nusijuokė raštini-ninkas, — kaip ir mes be galvų, nebežinome, ką darą!... Bet tegu tik butų jam nors dalelę kliuvusi į jo bedugnį kišenių, tai rasi kitaip prakalbėtų!... Bet geriau skaityk!... Vaitas atplėšė konvertą ir ištraukęs keturlinkai sulenktą popierą pirma pats viens tyliai perskaitė.

— Pone Dieve šventas!... O čia dar kas vėl?... še skaityk!...

Raštini-ninkas balsiai perskaitė: "Šilų valsčiaus viršaičiui. Prisakome Tamstai iki 29 d. š. mėn. iš Šilų valsčiaus užnemunėn iškraustyti visus evangelikus, ką dar yra užsilikę, kaip vokiečius, taip ir lietuvius, vyrus ir moteris su vaikais. Kurie napanorės gerumu iki paskirto termino išsikraustyti, tuos išvaryti varu ir į tolimiausias Imperijos gubernijas.

Prisakome viršaičiui griežtai mūsų cirkuleražą iki paskirtam laikui išpildyti. Pasirašęs Sanapylės viršininkas."

— Tai reiškia visiems?... — perklaušė vaitas.

— Matai!

— Ir tiems, ką mudu palikome?...

— Ir tiems!...

— Bet čia išeina nei šėip nei taip!... Žmonės tiek išikaštavo, tiek išlaidų pridarėme!...

— Nieko nepaveiksi!... Skaityk galą. "Išakome viršaičiui griežtai tą mūsų cirkuleražą iki paskirtam terminui išpildyti!..."

— Tiesa, nieko nepadarysi! — sutiko ir vaitas, — dabar karės laikai, reikia savo kailio žiurėti!... Gerai klebonas ir sakė!...

— Bet palauk, kiek mes turime laiko? Juk ryto paskutinis terminas jiems paskirta išsikraustyti!...

— Del Dievo švento! Kada jie taip greit suspės?!

— Et, suspės! — atsakė raštini-ninkas, — ryt, kaip tik bus raštini-nėje šaltyšiai, paliepsim, tegu kiekviens iš savo šaltyšys-tės ir krausto!...

— Bepig Tamstai pasakyti! "Ryto pasakysiu, kad išsikraustyti, tai taip ir išsikraustyti!" Lengva pasakyti, kad išsikraustyti!... Juk tai kone visi ukininkai!... Šit Tamsta ir ne ant ukės, o tik tokiu umu laiku neišsikraustyti.

— Na tai kaip sau nori, o šiadien juk jau nesuspėsi nei šaltyšių sušaukti!...

— Nieko!... Tegu štai sargas apjos šaltyšius, kad tie tuojau susirinktų... Bent nakčia ankščiau žmonės žinos!...

— Pasikark, su su savo šaltyšiais! Man nei vieną naktį išsimiegoti neduos!... Ir taip per naktų naktis visokios stuikos, visokie prakeikti prisakymai!

— Na, ką, galėsi derkstoti! Pasakysiu, kad pas mane į namus sušauktų.

Didis sumišimas ir ašarų praliejimas pasikėlė evangelikų tarpe, kuomet sužinota, jog taip umai prisakyma išsikraustyti visiems, neskiriant nei senų nei mažų, nei tų ką nuo amžių šiam krašte gyvena, apie vokiečių kalbą ir supratimo neturi, nei ligoniams, iš lovų nepasikelantiems, seniems, iš užpečkio neišlendantiems, net tik-ką grįžusiems iš karės, sužeistiems, ant krukių, kujokų bevaikščiojantiems!... Tokių susirado apie du šimtu žmonių suvirš.

Pradėjo skubiai kraustyti, dėliotis vežimuosna, pačius reikalingiausius daiktus, bet galvai sumišus, nešė pačius niekus.

— Prakeiktas pruspalaikis!... Jis mane čia gąsdins: "su kuju ant priekalo liežuvį išplosiu!" Varvale!... Klebonas sakė, kad tik tegu pamėgina, tegu užsikabina, tai tuojau kariškas sudas nutars sušaudyti!... Ot išsivež laukan, priirš prie kuolo ir kaip šunį peršaus!... O tu, netikėle, vis vien ryto su savo bostru išsitrenksi, čia tavo daugiau nei duko neliks! — rustavo už sienos Darata.

Nors Martynas ir ramino motiną neboti Daratos ambrinimo, bet Grytutė nerimo.

— Ką tu su ja, ji turėdama tokį liežuvį, atleisk Pone Dieve už išsitarimą, gal kilpas ant mano galvos sutaisė!...

— O ką aš jai padariau? Visada rodos kuogeriausia, visada pesilenkdavau!... Rodos, visą savo amželį jų tarpe pragyvenau, visas savo įjegas jiems atidaviau, o dabar šit ko susilaukia!... — pradėjo verkti senutė. — Einu anądien miškelin šakučių pasirinkti, girdžiu, kur tai toli, toli šauda, bet taip smarkiai kaip rodos staklėmis už sienos audžia... Sustojau valandikę pasiklausyti, girdžiu Balčiūno vaikai ir rėkia: "Ana prusė Grytutė klauso ar toli dar prusai, laukia mat ateinant." Ir dar ko neprilepėjo, ko nepritauzino... mat nusiklausė, ką vyresnieji šnekasi tarpų savęs... O man ant širdies taip sunku pasidarė, taip graudu... ot — manau — tai man už mano amžiaus vargelį užmokestis!...

— O aš bučiau, tiems šunyčiams, ausis atluopinėjęs, ot tai ir but jiems liežuvius laidyti!... Bet kaip bus, taip bus, o jei aš tik su tavim busiu, tai neprapuls, ir neduosiu niekam skriausti!... — staigų į dureles kas tai pasibaladojo. Martynukas išėjo atidaryti. Įėjo šaltyšius.

— Žinai, ką Grytute, nors man tavęs iš tikros širdies gaila, nes ir tu ir tavo tėvai mūsų tarpe užaugę, kaip ir savi, bet nekal-tas... aš turiu tau pranešti, kad ryto turi išsikraustyti į aną pusę Nemuno, o ne — tai dar bus blogiau!...

(Dar bus).

Laisvoji tribuna

Šiame skyriuje kiekvienas skaitytojas gali liuosai išreikšti savo nuomonę apie įvairius visuomenės ir gyvenimo klausimus, nors redakcija su tomis nuomonėmis ir nesutiktų.

IR MANO ŽODIS.

"Ar lietuviai Amerikoje yra savo tėvynėje ar tik svečiuose?" Toks tai antgalvis p. R. Karužos straipsnio, kuris tilpo "Jaunosios Lietuvos" Nr. 7 (20), už spalio mėnesį. Tą straipsnį perspausdino "Ateitis" Nr. 62 ir kvietė savo skaitytojus išreikšti savo nuomonę.

Taigi lai bus pavelyta ir man ištart žodį sulig to, ar mes, lietuviai, gyvename čia kaipp namiškaiai, ar tik kaipp svečiai. Man rodos, kad lietuvių gyvenimas šioj šalyj daugiau yra panašus į svečių gyvenimą, negu tų, kurie yra pasiskyrę šią šalį sau už naują tėvynę. Didžiama lietuvių visuomet yra pasirengę grįžti į Lietuvą, kaip tik tenai užtekės šviesesnė saulutė ir dabartinės miglos prasisklaidys. Ką mes turime iš tų pasiryžimų? — naudą ar nuostolius? Lietuviai, budami visuomet pasirengę į kelionę, ne tik kad sau daro nuostolius, bet podraug ir Lietuvai. Jeigu nekuriš apsigyvena vienoj vietoj ir įgyja šokią tokią nuosavybę, nejudinamą tur-tą, tuomet jisiai jaučiasi pastovesnis ir tokiam daug daugiau rupi ši diena ir rytojus kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje. Bet, deja, lietuviai yra labai bailūs. Jie sako — velyk pinigų padėti į banką, o iš banko kuomet norėsi, tuomet atsiimsi!... Aš manau greitai laiką važiuoti į Lietuvą, tai kam čia man reikia tos nuosavybės... Štai tas ir tas laik-raštis rašo, kad po karės žmonės išvažinėsi į savo tėvynes ir nejudinamas turtas labai atpigs. Ir t. p. kalba-mūsų žmonės. Kai kurie nors ir nemano važiuoti į Lietuvą, bet laukia tos geros gerros progos (kuomet nejudinamas turtas atpigs), o dabartiniam laike deda savo pinigus į bankus, tegul kiti naudojasi jų trusu.

Didžiama iš tų lietuvių, kurie jaučiasi šioj šalyj kaipp svečiai, tankiausiai gyvena susikimšę ne švariausiose daljse miesto ir prasčiausiose butuose, kad sutauptius daugiau pinigų. Ir štai beviešdami ir betaupydami pi-

nigus tankiausiai pradeda gir-tuokliuoti ir taip baigia visą gyvenimą tamsybėje. O jų vaikai užaugę ne tik nesakys, kad jie yra svečiai šioj šalyj, bet jie drovėsės ir lietuvių vardo. Ir štai delto lietuviai daugiausia nukentčia dvasiškai ir medžia-kiškai.

Lietuvių laikraštija Amerikoje turi pirmon vieton pastatyti ne tai, kad mes esam svečiai šioj šalyj, bet turi skiepyti į lietuvių širdis meilę ir prisirišimą prie Tėvynės Lietuvos. Tik nuo to-kio darbo galima būtų tikėtis vaisių. J. J. Pupis.

Geriausią Agentura

Real Estate ir Insurance.
Paroduodamas Namus, Lotus ir Farmas. Išrendavoju kambarius. Esu Notarijušiu ir Taikos sudžia. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarimus suteikiu dykai.
M. CORAN,
366 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 21087
Rezidencija: 219 D St., South Boston.

Ar Jus Žinote?

Kad mūsų krautuvėj galit gauti visokių daiktų už žemesnes kainas negu kitur.

Čeverykai vyrams, moterims ir vaikams padaryti su-lyg naujausios ma-dos, garantuoja-ma kožna pora. Vyrų skybelės nau-jausios mados, kie-tos ir minkštos vi-sokių kainų ir da-bar nupiginta: ver-tės \$2.00 už \$1.65, vertės \$1.50 dabar tik už \$1.25.

Čia tai naujiena!

Kaip žinot, lietuviai neturi ra-kandų krautuvės (Furniture), todėl aš padariau sutartį su didžiausia firma Bostone

ELDRIDGE & PEABODY CO.,

todėl bus galima gauti visokių rakandų kam ko tik reikės. Bet geriausia yra tas, kad galėsite pirkt ir ant išmo-kesčių, arbamo-kant ant karto. Patarnavimas pi-rmos klasios.

Visus širdingai kviečiu atsilankyti.

C. P. YURGELUN,

377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Linksmi Laikai

ZIRA

Tos gražiausios Kalėdų dovanos už Zira

Kuponus ir Baksuko Viršelius

Zira Baksuko viršeliai kiekvienas vertas pusę cento pi-nigais. Tie viršiuikai turi pilną vertę prie gavimo dovanų

Pradėk Taupyti Juos Tuojau

Relkalauk Katalogo Dovanų. ZIRA DEPARTMENTAS 95 First Street, Jersey City, N. J.

10 CIGARETŲ KOR-KINIAIS GALAIS 5 centai.

PINIGINIS KUPO-NAS KOŽNAM BAKSE.

P. Lorillard Co., Inc., New York City ESTABLISHED 1760

Parsiduoda visur

Hohner Accordion 500 coupons

Gent's Gold filled Open Face Watch 750 coupons

Diamond Ring in Case, 44-100 Kt. 1100 coupons

Emerson Phonograph 500 coupons

Draugiju Reikalai.

Lietuvių Ukešų Draugystės Administracija, So. Boston, Mass.
 K. Jurgelionas — prezidentas, 377 Broadway,
 J. Galinis — vice-prez., 20 Winfield St.,
 J. S. Palionis — prot. rašt., 138 Silver St.,
 A. Latvinskis — fin. rašt., 252 Bowen St.,
 M. Mockapetris — išdininkas, 279 Bolton St.,
 E. Plioplis — maršalka, 264 D Street.
 Sekantis susirinkimas bus Nedėlio, 21 Lapkr., 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, So. Boston, Mass. Malonėkite visi nariai prisūti.

Liet. Jaun. Mokslo ir Dailės Mylėtojų Draugijos Administracija, Cambridge, Mass.

A. Vaisiūskas — prezidentas, 63 Portland St.,
 A. Valašimas — vice-prez., 529 Cambridge St.,
 F. Janulevičius — prot. rašt., 118 Webster Ave.,
 J. Mitrikevičia — fin. rašt., 40 8th St.,
 V. Kiraliūtė — išd., 78 Willow St.,
 A. Stukaitė — knyginykė, 78 Willow St.

Choro Repeitcijos būsna kožną Sevdos vakarą. Knyginas atdaras kožną Utarninką. Susirinkimai būsna pirmą Pėtnyčią kožno mėnesio 7:30 val. vakare, po No. 875 Cambridge St., E. Cambridge, Mass.

S. L. Šv. Kazimiero Draugijos Administracija, So. Boston, Mass.

Jurgis Pečelėngis — pirm., 209 I Street,
 A. S. Komicius — vice-pirm., 288 E Street,
 S. Mockus — prot. rašt., 132 Bowen St.,
 M. Mockapetris — fin. rašt., 279 Bolton St.,
 V. Račkaukas — išdin., 168 Bolton St.,
 Maršalkos: J. Žardiackas, 180 Bolton St.,
 Juoz. Mačiulaitis, 125 Bowen St.
 Sekantis susirinkimas bus Nedėlio, 28 Lapkričio 1915 m., 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, So. Boston, Mass.

Neužmirškite sušelpiti nukentėjusių nuo karės.

Dr. Paul J. Jakmauh
 (Jakimavičius)
 Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.
 509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass.
 Telephone South Boston 502

DR. ST. ANDRZEJEWSKI
 Vienatinis Lenkiškas DANTŲ DAKTARAS.
 Užtaisu pasigadinusius dantis ir deda naujus. Laiką garantuoju. Ištraukiu dantis be jokio skausmo.
 176 Harrison ave., Boston, Mass.

Rusų Doktoras Cambridge'ui
DR. N. A. GLEBOW
 (Daktaro mokslą įgijo Berline, Vienoje ir kituose žymiausiuose Europos Universitetuose.)
 Priėmimo valandos: nuo 10 iki 11 val. ryte, nuo 6 iki 8 ir nuo 8 iki 9 val. vakare. Nedidžiadienis: nuo 10 iki 12 val. diena. Adresas: 884 Main St., Cambridge, Mass.
 Telephone: Cambridge 4806-M

LIETUVYS
 Artistas fotografas.

Traukiu neskiriant oro skirtumo. Reikalui esant kreipkitės prie manęs, sekančiu antraštu
Jonas Andriušis
 453 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškojimai.

Pajieškau Kazio ir Jono Ceponių, bu iš Pagojaus, Panevėžio pav., gyveno Elizabeth, N. J., ir Juozo Kairio, Igno ir Jono Tribelių. Jeigu kas uos žinotų — meldžiu pranešti, arba patįs malonės atsišaukti.
 H. Tranaviče, 22 Philips St., Boston, Mass.

Pajieškau darbo į salioną. Galiu kalbėti kelias kalbas žinoma ir angliškai. Nors su Amerikos sliunų darbu nesiu apsipažinęs, tačiau Rygoj bartenderavau 4 metus. Iškart nereikalauju didelės algos, ir delto susitaikinsime, nes aš noriu išmokti atskančiai bartenderauti. Kam reikalingas teisingas ir blaivus darbininkas, malonės atsišaukti šiuo adresu.
 J. W. Druteika (58) 872 Bank St., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo trijų dėdžių: Waclovo, Hiliaro ir Petro Vitkevičių, paėina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Raudenų miestelio. Turiu labai svarbų reikalą, todėl jie patys ar kas kitas malonės man pranešti šiuo adresu:
 Juozapas A. Šukis, (58) Blue Hills Farm, Wallingford, Conn.

"ATEITIS" SKAITYTOJŲ DOMAI.

Gerbiamieji: — Mainydami adresą butinai turite paduoti senąjį ir naująjį adresus. To nepadarius, mes negalime permaitinti Jusų adresą. Taipgi mainant adresą reikia stengtis koaishkiausiai parašyti savo vardą, pavardę, adresą ir vietą.

Kreipiantis su koku nors reikalų į "Ateities administraciją ar redakciją, ir jei laiške ra pasirašyta nors vardas pravarde rankos raštu, tai toks laiškas turi buti užlipintas ir pridėta markė už 2c., kitaip tą laišką numeta arba reikia už jį primokėti adresatui. Norėdami gauti atsakymą, visados turite idėti markę už 2c.

"Ateities" Administracija.

Tęsingiausia ir geriausia Lietuviška

APTIIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulyj yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisijisiu per expresą.

K. ŠIDLAUSKAS
 Aptiekorius ir Savininkas
 226 Broadway, kampas C Street, SOUTH BOSTON, MASS.
 Telephone South Boston 21014 ir 21013

PAMĖGINKIT SKAITYT Savaitinį Laikraštį "LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, oisą 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literaturos ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeldžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metų tik \$2.00
 Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždėkų, jel pareikalausit, adresuodami:

"LIETUVA"
 3252 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

South Boston Custom Tailoring Co.
 278 Broadway, South Boston, Mass.

A. T. Liutkevičius, (Smith)

255 SHREWSBURY ST., Worcester, Mass.

Telephone So. Boston 605

LIETUVIŠKAS Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD
 Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavaliūskas
315 W. Broadway
 SO. BOSTON, MASS.

Lietuviai Kriaučiai.

Visokius vyriskus drabužius siuvame ant užskymo. Ivalome, sutaisome ir išprosiname senus.

Vienintis Kriaučių kompanija So. Bostone, kur visame duoda gerą ir gražų darbą už prieinamą kainą. PASIUDINK PAS MUS SIUTA, O NEŠIOSI IR DŽIAGSIES. Todėl kurie norit pasisidint gerą siutą, išvalyt arba suplyt, kreipkitės pas mus

South Boston Custom Tailoring Co.
 278 Broadway, South Boston, Mass.

Eikitė visi pas lietuvi, kuris užlaiko

Bučerinė ir Grosernė

Mėsa visados šviežiai ir švariai užlaikoma. Ordearius pristatom į namus, į visas dalis miesto.

A. P. NAUJOKAITIS,
 276 Athens St., So. Boston.

GERIAUSIAS GRABORIUS.
 Adomas A. Overka.

Neužmirškite, kad aš važinėju ir į kitus miestus ir nerokuoju už tai brangiau. Jeigu Jusų draugai siųstų pas svetimtaučius ir pas kitą, tai neklausykite, o šaukitės pas mane. Aš rokuoju už palaidojimą: didelių \$75, mažų \$25. Parduodu kvietkas ir paminklus.

883 Cambridge St., E. Cambridge, Mass.

Branch ofisas: **M. OVERKA,**
 372 Second St., kamp. F St., So. Boston, Mass.
 Tel. Cambr. 1025

Seniausia Agentura

Kas norite turėti farmą, namą arba lotus, tai ateiškite pas mane, o gausite pigiau kaip kitur. Prie to atlieku visokius graboriškus darbus su draugiškais patarnavimais ir suteikiu rodas už dyka.

P. J. GRIGAS,
 104 Ames St., Montello, Mass.
 TEL. 2254-J.

PROMPTNESS

John J. Donovan & Co.

283-285 D St., Kamp. Third St., South Boston, Mass.
 Telephone So. Boston 21060.

Kaffenberger & Co.
 BREWERS BOMINGTON BREWERY
 JAMAICA PLAIN
 BOSTON, MASS.
SPARKLING ALE
 (BLUE LABEL ELIUS)
 geriausiai tinkamas gerti lietuviams, kurį galima gauti bačkomis ir buteliais pas visus pardavėjus. Lageris rudoose buteliuose. Užlaikyk gera alu gerai. Kainuos tau mažiau nei 5c. bonka imant visa keisa.

KATALIKAS
 AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
VISUOMENES,
 Literaturos ir Politikos iliustruotas Laikraštis
 Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karį ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomų straipsnių.
 Dienraštis "KATALIKAS" etna tautiškal - krikščioniškoje dvasioje.
DIENRAŠCIO KAINA:
 Metams \$5.00
 Pusel metų 3.00
 Trims mėnesiams 1.75
 Dviem mėnesiams 1.25
 Europoje metams 7.00
 Praneškite savo adresą, o gausite pasiūlymum vieną numerį veltui.
TAIPPAT UŽLAIKOMA
 Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuva
REIKALAUKITE KATALOGO
 Rašydami laiškus ir siųsdami pinigų visados adresuokite šitaip:
TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY
 3249-53 South Morgan Street
 CHICAGO, ILL., U. S. A.

Jau antri metai eina didelis mėnesinis laikraštis su paveikslais "JAUNOJI LIETUVA"

"Jaunoji Lietuva" yra artimiausiuose santykiuose su "L. Žiniomis", "L. Ukininku", "Mokykla" bei "Aušrine" ir šių laikraščių bendradarbiai didžiumoje yra drauge ir "Jaunosios Lietuvos" bendradarbiai.
 "Jaunojoje Lietuvoje" kiekviename numeryje spausdinama rinktinės dailiosios literaturos veikalų (eilių, apsakymėlių ir kt.), taipgi raštų ir straipsnių, kame gvildinama įvairūs mokslo ir visuomenės gyvenimo klausimai.
 I. Mokslas ir pažanga.
 II. Ruožai iš politikos ir visuomenės gyvenimo.
 III. Spaudos ir gyvenimo atbalsiai.
 IV. Literaturos apžvalga.
 V. Jaunimo Balsai.
 Kaina metams \$3.00, pusel metų \$1.50. Atsiuntusiems 25c. krasos ženkleliais (stampomis) ar kt. tuojau išsiunčiame vieną numerį pasižiūrėti. Meldžiame užsisakyti tuojau.

"Jaunoji Lietuva" 2257 W. 23-rd Place, Chicago, Ill.

"Jaunąją Lietuvą" galima gauti pavienių numerių ir užsiprenumeruoti "Ateityje"

Dovana nuo SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KALENDORIUS 1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuviav dar neturėjo, nesa nebuvo kas gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinktų reikalingų kalendoriui žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairūs labai naudingi pasiskaitymai: apysakos, eilės, straipsniai iš istorijos, hygienos, draugiško gyvenimo ir tt. S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršialais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose knygynuose. Todėl reikalaukite jo. Jel negautumet pas savo knygų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agentams rabatas. Kreipkitės:

A. B. Strimaitis
 307 W. 30-th St. - - New York, N. Y.

Visuomet sau reikalingus daiktus pirkite pas tuos biznieriūs, kurie garsinasi "Ateityj".

Pirmas Lietuviškas Saliūnas
P. Chaplik ir Ko.
 Užlaikom geriausius gerimus. Visados greitas ir mandagus patarnavimas. ALUS visados šviežias ir skanus. Viskas košvariausiai. Adresas:
 117-121 A St., So. Boston.

Tel. So. Boston 212
 Turintis lietuvišką vertėją
Advokatas
 James M. Keyes.
 350 West Broadway
 SO. BOSTON, MASS.

Ivairios žinios.

RINKIMŲ SKANDALAS.

Cambridge, Mass. — Pasirodo, kad ne tik paprasti žmonėliai kartais prieš rinkimus nelegališkai užsiregistruoja, idant galėtų balsuoti, bet taipogi net ir įžymūs, gerai žinomi visuomenėje žmonės. Dabar tės čia apkaltinta nelegališkai užsiregistruojant iš viso 42 asmenis, tarp kurių yra advokatų, pagarsėjusių politikierių, Harvardo universiteto instruktorių, studentų ir k. Juos visus tardė augštesniojo kriminalio teismo teisėjas Hardy.

120,000 SERBŲ PERĖJO PER RUBEŽIŲ.

Atenai. — Iš Salonikų pranešama, jog 120,000 serbų kareivių perėjo per Serbijos rubežius į Albaniją. Maži, išsklaidyti serbų būriai dar vis kariauja Černogorijoje. Pačiam pietvakariniam Serbijos kampe pasiliko vos tik keletas serbų. Į talkininkų frontą atkeliavo nauji anglo-francūzų kariuomenių būriai.

ATSIDARĖ TALKININKŲ TARYBOS POSĖDŽIAI.

Paryžius. — Šiandien, gruodžio 7 d. atidaryta jungtinės talkininkų tarybos posėdžiai Paryžiuje, kuriuos vedė vyriausias francūzų armijos vadas, gen. Joffre. Ta taryba tęsianti tolyn Anglijos, Francijos ir Rusijos pradėtą darbą, kurio tikslas aiškus — dar labiau suartinti čia paminėtas valstybes militariniam veikime.

Tos tarybos posėdžiuose dalyvavo atstovai nuo Francijos, Anglijos, Rusijos, Italijos, Belgijos ir Serbijos. Rusiją atstovavo gen. Žilinskis, Italiją — gen. Porro, Serbiją — pulk. Stepanovič. Anglijos visuomenė turi viltį, kad tos tarybos rezultatu bus tai, jog bus pradėta energingesnis karės vedimas iš talkininkų pusės ir mėginta pašalinti diplomatinės kliūtis, su kuriomis talkininkai Balkanuose susidūrė. Kur ir kuomet talkininkai pradės energingiau veikti, tą žino tik dalyvavusios augščiau paminėtų valstybių valdžios.

SUKIŠO MAIŠTININKUS Į KALĖJIMĄ.

Pekinas. — Sulig oficialių žinių, visi činiai maištininkai, kurie norėjo iššaukti Shanghai'jų revoliuciją, liko suimti ir sukisti į kalėjimą. Činų kreiseris "Choho" taipgi tapo atimtas nuo maištininkų, kuriems uždėjo ant rankų pančius ir, gal but, bus nužudyti. Sukilėliai norėjo netikėtai užpulti ant arsenalo Shanghai'jų ir paimti jį į savo rankas, bet kareiviai jų ataką lengvai atmušė.

CHINIJA UŽSISAKĖ KAMPARO.

Philadelphia, Pa. — Šiomis dienomis Činijos pirkliai čia užsisakė kamparo, kurio Činijoj truksta.

Vietos žinios.

T. M. D. 81 kuopos susirinkimas atsibus ponedėlio, 13 d. gruodžio 8 val. vakare, p. K. Jurgelino krautuvės kambaryje (377 W. Broadway), So. Bostone. Malonės visi nariai pributi, nes jau yra prisiūsta knyga "Širdis", kuri po susirinkimo visiems nariams bus dalinama. Nariai, kurie nėra užsimokėję už 1914 ir 1915 metus, galės užsimokėti ir gaus knygą "Širdis". Malonėkit visi nariai pributi ir atsivesti naujų narių.

M. Mockapetris, TMD. 81 kp. sekr.

Vokališkai-muzikališkas vakaras. Nedėlio, 12 d. gruodžio 8 val. vakare, Lietuvių salėje bus "Gabijos" draugijos parengtas vokališkai-muzikališkas vakaras. Vaidintojai vaidins komediją "Nesipriešink"; visas "Gabijos" choras dainuos iš "Kaminakrėčio" dainas; bus taipgi duetų, solų ir deklamacijų. Atsilankykite į "Gabijos" parengtą vakarą ir pasigerėkite augščiau paminėtais dalykais.

Redakcijos atsakymai.

V. Vainoraičiui. Ačiu už prielankumą. Malonėkite parašyti iš savo miesto žinučių apie lietuvių gyvenimą ir tt.

J. Pežai. Sū "Darbininko" korespondentais ginčytis neapsimoka, ypač kad tai jau pasenė dalykai. Meldžiame rishėti šiaip žinučių iš vietos lietuvių gyvenimo.

Aukų Rinkeiui. Malonėkite parašyti korespondencijų dažniau, tik kuotrupiausiai ir be pamokslų.

JUOKAI.

VAIKAS NESUPRATO.

Vaikas greitai parbėgo namo, užilsęs, išsigandęs.

— Kas gi tau, Jonukai, pasidarė? — klausia namiškiai — delko tu taip greitai parbėgai?!

Jonukas, gaudydamas kvapą: — Ku-ur-gi ne-e-bėgsi, aure pamiškyje pamačiau begulintį baisy žvėrį, kuris užniko į mane žiurėti, norėjo ant manęs pulti!

— O kas tenai per žvėris galėjo buti?

— Kasžin-kas, negalėjau besuprasti, ar vilkas, ar meška, ar kirminas (gyvatė).

Spindulėlis.

DORAS ELGETA.

Elgeta, prisiartindamas į praeinantį poną, gailėstingai ištiesia ranką, prašydamas:

— Ponuli, pasigailėk vargšo elgetos.

— O delko darbo nejiešakai?

— Ar gi šiandien, kada taip sunku gyventi, aš galiu taip elgties, kad vargdieniai iš mano priežasties duonos netektų?

Turintis Lietuvišką vertėją

ADVOKATAS

Moris Katzeff

294 Washington St., Room 350
Boston, Mass. Tel. Fort Hill 3424

vakarais nuo 7-9 val.

1140 Columbus Avenue, Room 38
Roxbury Crossing.

Svarbus Pranešimas.

Netrukus ATEITYJE bus pradėta spausdinti eile straipsnių "Iš PRUSŲ LIETUVIŲ TAUTIŠKO JUDĖJIMO ISTORIJOS", parašė A. Rimka.

Straipsniuose bus smulkiai nupiešta prūsų lietuvių politikos partijų, draugijų ir visuomenės veikėjų darbai ir žygiai taipgi tautiškai politiškai idealai ir tt.

Dabar, kuomet visiems rupi Mažosios ir Didžiosios Lietuvos susivienijimo klausimas, mums ypač reikalinga pažinti savo brolių Prūsų lietuvių judėjimo istoriją. Todel pasirupinkit, kad tie "Ateities" numeriai paplistų kuoplačiausiai. Geriausia gi — užsisakyti "Ateitį"

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.

Akių Specialistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

Visuomeniška teisingiausia valgomų daiktų krautuve LIETUVIŲ KO-OPERACIJOS

258 Broadway, tarp C ir D gatvių, South Boston, Mass.

Užlaikome geriausius ir šviežiausius visokios rūšies tavorus, kaip tai: Mėsas, Daržoves, Kenų Groserio, Puodus, Stiklus, Dišes, Bliudus, Čaininkus, didelius ir mažus Boilerius, žodžiu kas tik reikalinga prie gospadinistės, visko galima gauti Ko-operacijos krautuvė už pigiausią prekę. Speciališkai NUPIGINIMAS ANT VISŲ TAVORŲ PRIEŠ KALĖDAS. Didelės dovanos tiems, kurie atsilankis mūsų krautuvėn. Tėmykite mūsų plakatus.

GERAS SIUVEJAS

Siuvame Siutus, Overkotus ir visokius drabužius Vyrams ir Moterims. Zemos kainos — darbas gvarantuojamas. Visados galima pamatyti sampelius ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškų drabužių krautuve.

PETRAS BUZEVICIA,
53 Exchange St., Athol, Mass.
Tel. Connections.

Reinkotu Dirbtuve

Dirbam visokios mados Reinkotus Agentams, Krautuvėms ir ant užsakymo privatiškiems žmonėms. Užsisakykite Reinkotą pas mus o tikrai džiaugsitės.

So. Boston Raincoat Co.

344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Geri Kriaučiai.

Pasiuvamė geriausiai sulig naujausios mados

Vyrams Siutus ir Overkotus.

Jeigu norite turėti gerus rubus pigiai, tad ateikite pas mus. Taipgi išvalom ir išprosinam visokias vyrų ir moterų drapanas.

Z. BUDRECKIS,

222 Broadway, So. Boston, Mass.

— ir —
20 Ames St., Montello, Mass.

Dabar ką tik išėjo iš po spaudos

Nauja Lietuviška BIBLIJA SATYROJE

miera Biblijos 5½x8 colius, turi 382 puslapius ir 379 paveikėlius. Labai idomi ir nuodingi kievienai ypatai. Žmogus skaitydamas šią Bibliją ir tirmdamas į paveikėlius, (kurie perstatė šias buvo pirm sutvėrimo vietoje ir iki užgimimui Kristaus), užmirsi visus savo vargus ir džiaugsis Jėgiai tokia knyga letjo, jam bus trumpi šiemet vakarai.

KAINA TIK \$1.00

Norinti gaut šią Bibliją, pinigų siųskit Express ar Pašto Money Orderio, arba registruotame laiške adresu:

A. V. BAGDONAS
4736 S. Wood St. CHICAGO, ILL.

ANT PARDAVIMO

Saliunas gyvuojantis per daugel metų. Darantis gerą biznij, atsiranda tirštai užgyventoj vietoj tarp lietuvių ir lenkų. Norintieji pirkti arba šiaip apie tą dažinoti kreipkitės prie (70)

VICTOR COLAN,

12 Olneyville Square, Room 1,
Providence, R. I.

Namu Kontraktoriai

Budavojam naujus ir taisom senus namus. Norintieji įpasibudavoti ar pataisyti savo namą, kreipkitės pas

WALDO J. DAUKSHA,

Bldg. & Realty Co.

315 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 605

Lietuviška Muzikos Konservatorija

195 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Inkorporuota 1915.

Prez. ir Direk. Mikas Petrauskas
Mokslu metų pradžia Spalio 11 d. Mokinama visi klasiškej muzikos skyriai: dainavimas, kompozicija, pianas, smuika, kornetas, klarnetas ir tt. Mokslas pigus.

JUOZAS ZUPKAUSKAS

Šiuomi prsneša visiems savo draugams, kad jis yra sąryšyje su didžiausia Drabužių, Vyrų Aprėdalių ir Ceverykų Krautuve, kurių užlaiko

S. H. HARRISON COMPANY,

662-672 WASHINGTON ST., KAMP. BEACH ST.

Parodykit prielankumą

tikram savo tautiečiui, o aš stengsiuosi jums užtai atsimokėti parduodamas geriausiai padarytus visam pasaulij drabužius. Augščiau minėta firma suteikė man tiesą, parduoti visiems lietuviams speciališkomis kainomis kad tuomi juos užganadinti. Todel ateikite visi ir duokite man progą parodyti jums puikiausius HARKO SIUTUS ir OVERKOTUS — istikrujų geriausius gatavo darbo drabužius visam Bostone, už sekančias kainas: nuo \$12.50 iki \$25.00

Juozas Zupkauskas

Įsidėkite gerai adresą:

HARRISON CO.

662-672 Washington St., Boston.

Didelis Sklodos

J. P. Tuinila, Savininkas

TELEPHONAS OXFORD 4908

Užlaikome Deimantus, Laikrodžius ir visokius Žiedus. Taipgi mes parduodame visokius

SIUTUS IR OVERKOTUS \$3.00 PIGIAUS

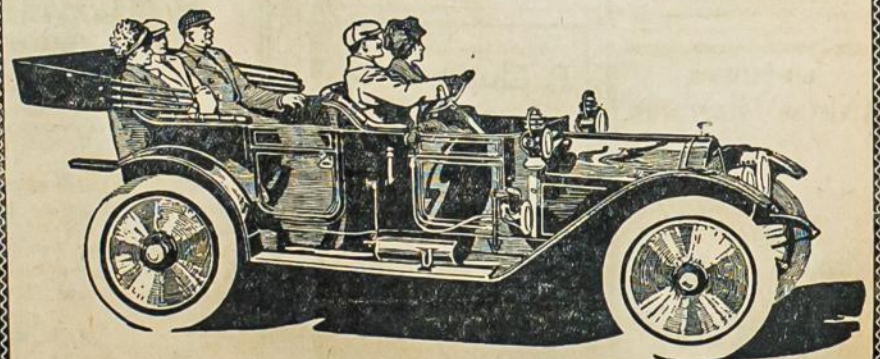
negu kad reikia mokėti bile vienoj Bostono krautuvė. Duodam viską ant bargo — lengvų išmokėsių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoj ir Kanadoj. Didelį nuosimtį duodom perkupėjams. Naują didelį katalogą siunčiam ant pareikalavimo, prisiuntus 25 c. stempomis. Musu agentai: S. Čapas, J. Lapiečius, J. Šidlauskas, F. Witkauskas, P. Rudokas, ir Paul Gaska.

J. P. TUINILA,

822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

Visi Biznneriai garsinkites "Ateityje".

Parsamdome Automobilius

Galima pas mumis bile laike pasisamdyt Automobilių vestuvėms, krikėtynomis pasilinksmavimo partjoms ir visokiems kiems reikalams. Adresas:

PENINSULLAR ARAGE,

621 East First Street

(Tel. So. Boston 21003)

South Boston, Mass.